

8
'70

FLACARA

NUL XIX
R. 768
FEBRUARIE 1970

reportaj de șapte zile

vine,
vine
primăvara?

Zilele cu soare, cu tunete, fulgere și ploi din ultima vreme ne-au făcut mai nerăbdători să lepădăm paltoanele și căciulile și să ne bucurăm de primăvară. Când or să apară trufandalele, primele legume timpurii?

Îndată ce zăpezile și vifonița ne-au năpădit iarăși, am simțit nevoia ca să păstrăm legătura cu primăvara, să dăm o raită pe la câteva cooperative agricole și să vorbim cu specialiștii în proșpețime. I-am găsit pe cei mai mulți în plină activitate.

Anul acesta nimeni nu s-a putut plînge de lipsă de semințe nici de alte materiale necesare pentru răsadnițe, solare și sere. Cel puțin în județul Ilfov totul a fost livrat din timp, astfel că acum lucrările sînt avansate și se așteaptă doar vremea prielnică pentru ca rásadurile să fie plantate pe timp. Chiar înainte de sfîrșitul lui martie ni s-a promis că vom găsi în piață salată verde, spanac, ridichi și ceapă verde în cantități suficiente. Cooperativele agricole din județ cultivă 15 000 ha cu legume, în afară de suprafețele rezervate cartofilor timpurii. Un număr de 169 ferme au fost profilate special pentru producerea de legume.

Nouă, anul acesta, este concretizarea măsurilor Ministerului Agriculturii și Silviculturii pentru modernizarea legumiculturii. Astfel au fost date amplasamente de complexe sere-înmulțitori destinate producerii rásadurilor, care elimină cheltuielile mari ce se făceau cu asigurarea biocombustibilului; se elimină consecințele condițiilor meteorologice nefavorabile și condițiile grele de muncă.

De asemeni, s-a trecut pentru prima dată la producerea organizată în sere a rásadurilor pentru culturile protejate. Astfel, peste 4 hectare de sere de la întreprinderea intercooperatistă sere-București, de la C.A.P.-Dudești și Institutul de cercetări pentru legumicultură vor produce rásaduri pentru circa 130 hectare de solare ale C.A.P.-urilor din județul Ilfov.

Paralel cu aceste măsuri se va trece în acest an la introducerea masivă a mecanizării, asigurîndu-se dotarea cu tractoare și mașini agricole specializate pentru legumicultură.

Pentru legumicultori, primăvara a început încă din ianuarie. Deocamdată ei se laudă cu calitatea deosebit de bună a rásadurilor. Îi vom putea oare felicita la sfîrșitul lui martie, în piețe, cu banii joși?

Eugen IAROVICI

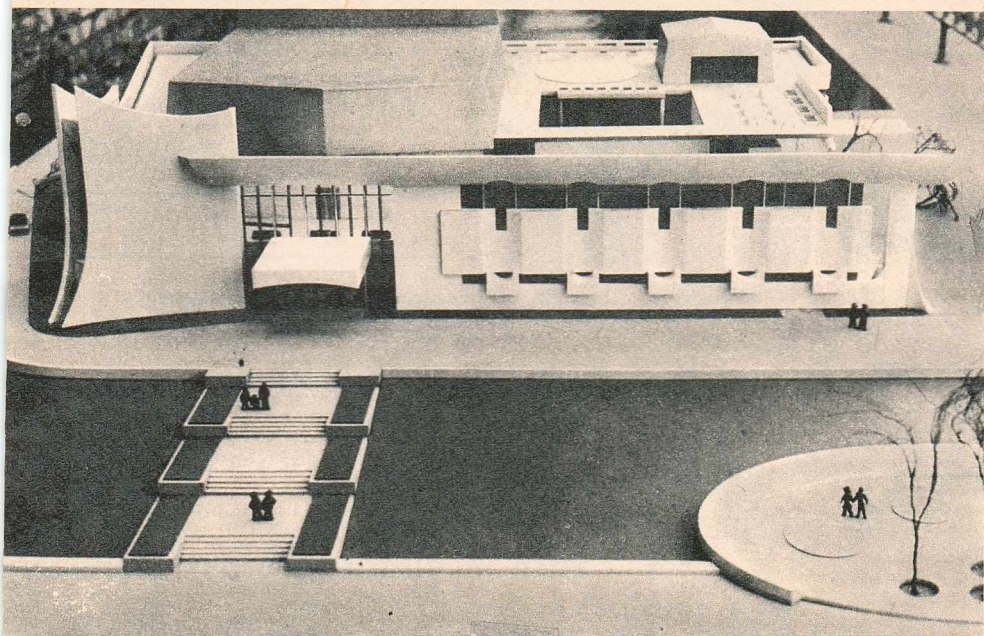
C.A.P. Berceni — în curs de construcție o seră cu încălzire tehnică de 1 000 mp pentru producerea de rásaduri și 7 000 mp solar încălzit.

La C.A.P. Popești-Leordeni rásadurile se bucură de o grijă deosebită.

Întreprinderea intercooperatistă sere-București (Complexul Berceni). Aici se produc 2 500 000 fire de rásad de tomate în cuburi nutritive pentru 23 C.A.P.-uri din județul Ilfov, asociate la această întreprindere.

Inginerul Dorin Gireadă, șeful fermei 4 a Complexului Berceni, inspectează recolta de castraveți.

Dacă Sibiul medieval poate găsi o concurență doar în misterioasa și pitoreasca Sighișoară, ată cu modernizarea lui găsește însă rivali în întreaga țară. Dar nu este vorba, cum poate lți ar crede-o, de blocuri, de blocurile pătrate, înalte sau dreptunghiulare, de mult doritele curi. Nu, de data aceasta atenția edililor orașului s-a concentrat spre acele așezăminte, care sînt cu inteligență și — de ce nu? — cu talent, pot spori faima orașului dar nu numai pentru itectura folosită. În Piața Unirii din Sibiu a început construcția unei noi case de cultură a sîntelor. Pînă la intruparea efectivă din cărămidă, sau din elemente prefabricate, sau din cinea alte noi materiale de construcție, pînă la darea ei în folosință, trecînd peste criticele etape respectării termenelor de livrare de către furnizorii, noi vă oferim, sigur și frumos — în mătă — imaginea acestui modern lăcaș de cultură. Și ca viitorul să se contureze mai clar vom ciza: o sală de spectacol cu 700 de locuri, spații de club desfășurate pe două niveluri, o sală de niuni, bufet, bibliotecă, sală de gimnastică, o terasă destinată reuniunilor în aer liber.

P. IULIANA

NU IEȘIȚI DIN CUVÎNTUL MINISTERULUI,

CHIAR DACĂ PLĂTIȚI DIN SALARIU (!?)

Dacă vi s-ar cere dumneavoastră, oricărui dintre cititori, să vărsați o parte din salariu în contul unei greșeli care nu vă aparține, ați accepta? Da, e limpede: aud corul de proteste; nici nu mă așteptam la altceva, fiindcă reacția dv. corespunde celui mai veritabil bun-simț. Vă veți fi întrebînd probabil pentru ce aveam nevoie de testul acesta, cîtă vreme e la îndemîna tuturor... Ei bine, pretenția implicată în cele dintîi rînduri, chiar dacă frizează aparent absurdul, a fost totuși formulată mai mult sau mai puțin direct:

Pentru producția unor stofe cu un grad superior de finețe, Combinatul textil din Sibiu (mai exact, întreprinderea «Libertatea», din subordinea combinatului) primește de la firma «Aire Vool» așa-numitele pale de lînă—70 S. În ultimele luni mai ales, din probele de laborator reiese că amintita fibră din import este deficitară calitativ. Pentru a-i conferi caracteristicile reclamate de finețea stofelor, fabrica sibiană este obligată (prin onestitatea datorată cumpărătorilor) să supună palele 70 S la operații suplimentare, care costă timp, manoperă, adică bani în plus. Bani care să fie scăzuți din veniturile reale, binemeritate ale lucrătorilor combinatului și fabricii?

Am ezitat să dăm crezare, integral, acestei versiuni, care ne-a parvenit la redacție sub formă de știre... alarmată. Drept care am făcut venita descindere la Sibiu. Directorul general al Combinatului textil— ing. Gh. Nilca și directorul tehnic — ing. Ștefan Adam, cei dintîi pe care i-am rugat să ne dea cuvenitele deslușiri, au vorbit cu jumătăți de propoziții, cu jumătăți de afirmații, în care se amestecau: «sperăm» sau «o să se aranjeze». Iertată să ne fie bănuiala, dacă este nedreaptă, dar cei doi conducători de combinat aveau aerul că evită să pună degetul pe rană, obsedați de întrebarea: «Ce-o să zica, ce-o să ne facă MINISTERUL?!»

Din fericire am avut parte și de interlocutori pentru care curajul opiniei nu implică nici o primejdie. Inginerul Paul Bădiliță, șeful serviciului producție, ing. Eugenia Trifan de la serviciul «control tehnic de calitate» (din cadrul combinatului textil) și Ion Munteanu, inginer-șef al întreprinderii «Libertatea», ne-au oferit din scripte date științifice exacte, fără echivocuri. Am aflat, printre altele, că după operația de repieptănare a palelor 70 S se pierde 4-5 la sută din materia primă; datorită conținutului de impurități vegetale la fazele de repansat se cheltuiesc 30 ore în loc de 7 ore, cît prevede norma. Consumul specific de materii prime este depășit, prețul de cost de asemenea...

Către Ministerul Industriei Ușoare au plecat cîteva sesizări privind aceste neajunsuri, dar soluții echitabile au întîrziat să sosească de la București. În schimb, pe data de 26 ianuarie a.c., inginerul șef Ion Munteanu s-a pomenit convocat în Capitală la o ședință și invitat să semneze o așa-zisă minută, care avea însă caracter net de dispoziție, ba chiar de ultimatum. Cum altfel s-ar putea interpreta slovele seci prin care Combinatul textil Sibiu (și altele, deopotrivă) era somat să-și retragă fără întîrziere toate reclamațiile privind caracteristicile necorespunzătoare ale palelor 70 S și să achite costul lor ca și cum ar fi întrunit cerințele de calitate ideală. Ministerul Industriei Ușoare, el însuși, a elaborat și difuzat parametri obligatorii pentru materiile prime din import. Palele 70 S nu se încadrează în acești parametri. Atunci, de unde indulgența reprezentanților aceluiași minister pentru diferența de calitate? Corespunde lîna din import mostrei pe baza căreia s-a încheiat contractul? La o discuție pe această temă, care a avut loc recent la București, cineva a avut... nefericita inspirație să pună întrebarea de mai sus. Ei bine, mostra nu mai exista. Se pierduse. Ca un nasture de la palton, ca un bilet de tramvai, ca un breloc la care nu mai ții... O pierduse ministerul sau «Româno-Export», pe contul întreprinderii direct producătoare și direct răspunzătoare. Iată evident unul dintre motivele pentru care se dispune atît de ritos: Retrageți imediat reclamațiile! Plățiți imediat pierderile! Vrînd să-și acopere trecutele sau prezentele greșeli, ministerului nu-i pasă că se plătește pe nedrept, din leafa oamenilor, din bugetul statului, o sumă care trebuie taxată ca bonificații. Atitudinea forului tutelar este cu atît mai bizară cu cît însuși reprezentantul firmei «Aire Vool», invitat la Sibiu (prin insistența Combinatului textil «nesupus», nicidecum a ministerului), recunoaște, în fața evidenței probelor de laborator, că palele 70 S nu se încadrează în caracteristicile contractate și promite despăgubiri (inclusiv îndreptarea parametrilor deficitari). Rezolvarea neajunsurilor pare că va fi, deci, fericită. Dar...

Illegalitatea comisă de Ministerul Industriei Ușoare (în «colaborare» cu întreprinderea «Româno-Export») este flagrantă și nu doar dintr-un singur unghi de vedere. Întîi, că inginerul șef al unei fabrici nu se poate substitui autorității conferite prin lege combinatului industrial. Deci semnătura solicitată inginerului Ion Munteanu este, evident, un mijloc de «forțare a miinii». Cît despre dispoziție în sine, ministerul a uitat subit rațiunea înființării centralelor și combinatelor industriale. Și-a îngăduit să facă abstracție de hotărîrile adoptate la Conferința Națională a Partidului privind îmbunătățirea organizării și conducerii ramurilor producției materiale. Cu ce drept dă ministerul asemenea «ultimatum» unui combinat, căruia i s-au încredințat dezvoltarea și sporirea eficienței economice a întreprinderilor subordonate? Accepția, foarte bine precizată, a noțiunilor: «funcție, autoritate și subordonare» a scăpat Ministerului Industriei Ușoare fără voie? Greu de crezut. Dar si mai greu si de acceptat!

Sîntem încredințați că tovarășul inginer Ion Crăciun — ministrul industriei ușoare — face eforturi să investească centralele și combinatele din subordine cu încrederea și autoritatea care decurg din hotărîrile de partid. Iată că se întîmplă însă ca «tradiționalul» imperativ: «Nu ieșiți din cuvîntul ministerului!» (fie că e bine sau nu) să mai răzbată din unele practici ale subordonaților săi, cum este cea relatată mai sus. De unde ne îngăduim următoarea rugăminte: «Stimate tovarășe ministru, supra-vegheați cu strășnicie obiectivitatea relației dintre minister și tinerele centrale industriale».

C. VIORICA

Urmele natului

În zilele noastre, în lumea noastră, în peisajul nostru din ce în ce mai strîns cuprins într-o rețea de drumuri, de gîstrale, de conducte, de artă ciu-urmelor — căci o adevărată zăpadă este aceasta! — și-a pierdut, sigur, importanța de odinioară. Ea a rămas o preocupare ar pentru oamenii cu pană la lărie: vrednicia vînătorului și se măsoară mai ales după mpezimea cu care știe să desreze spusele urmei pe care natul a lăsat-o.

Citirea urmelor se poate face, este, și în nisip, și în glod, și zăpada mare. Dar ele apar ai limpezi pe solul acoperit ar cu un «pospai» de zăpadă. Primul contact pe care novile nostru în ale descifrării ur-elor îl ia cu această, pentru el ouă înfațisare, a naturii va fi în gătura cu iepurele și cu vulpea, la care ne și mărginim deoimdată, ca unele ce sînt cele ai frecvente și cele mai cuscute sălbăticiuni ale peisajului nostru de șes și de deal. Nu există, credem, în țara noastră, kilometru patrat de cîmp sau de pădure în care zăpada căzută

în cursul nopții să nu fie pistruiată pînă-n ziuă de urmele acestor două vietăți. Toți cei cărora ne adresăm au văzut asemenea urme, dar nu le-au dat atenție. Nu și-au pus întrebarea: ce fel de lighioană o fi trecut pe-aici? Venea, oare, de la pădure sau se ducea într-acolo?! Și mai puțin a căutat să se încredințeze dacă biata vietate ce duce viața slobodă a codrului sau a Bărăganului a mai ajuns la locul ei de hrană sau de odihnă...

În prima noastră fotografie se vede urma iepurelui în mers potolit. Ea este redabilă prin formula 2+1+1. Atenție însă la o curiozitate care, dacă nu ți se atrage luarea aminte, ușor îți joacă festa. Perechea de urme lungi alăturate, din față, este lăsată de picioarele de dinapoi. Cele două urme scurte, așezate una după alta, sînt lăseate de piciorușele din față.

În al doilea rînd: direcția de mers este arătată întodeauna de perechea de urme lungi, alăturate. Nu e nevoie deci să dibuim după poziția unghiurilor, spre a ști încotro s-a ndreptat urecheatul care și-a lăsat «cartea de vizită»...

În al treilea rînd: la mers tîndălit urmele celor patru picioare sînt adunate, iar grupele de cîte patru urme ce indică fiecare salt — iepurele nu pășește, ci sare!

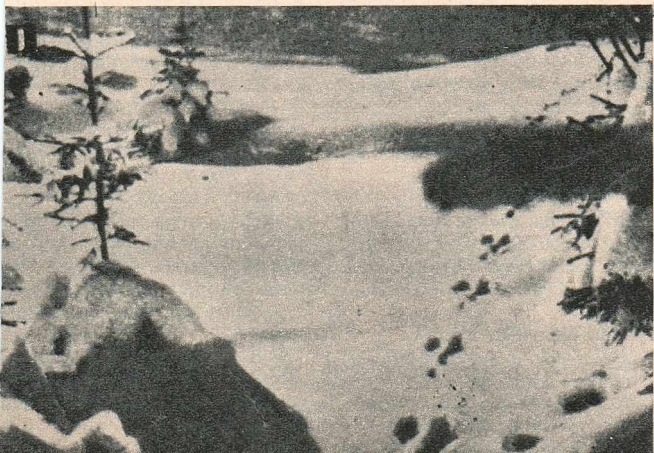

— se găsesc aproape unele de altele. Cu cît el a alergat într-olură mai vie însă, cu atît distanța dintre aceste grupe crește. Fuga «iepurească» pe care bietul urecheat a tras-o — aceasta fiind singura lui armă — este trădată de intervale de mai mulți metri dintre fiecare grupă de urme.

În mersul ei obișnuit, care este un fel de trap mărunț, vulpea lasă un șirag de urme uniforme ce se înșiră aproape ca mărgelele pe ată: 1+1+1 (vezi foto 2). Dar numai aproape, căci ele se găsesc totuși ușor de-a dreapta și de-a stînga firului închipuit. Și aceasta, cu atît mai pronunțat, cu cît cumătra a fost mai zorită. Pînă ce, cînd fuge în galop, urmele celor patru piciorușe ajung să formeze un fel de romburi. Iar acele romburi se află cu atît mai depărtate unele de altele cu cît animalul a trecut mai pronunțat de la obișnuitul lui pas de «croazieră» la salturi vijelioase.

Dar pentru a recunoaște direcția ei de marș trebuie examinată neapărat poziția unghiurilor. Iar pentru a deosebi urma de vulpe de aceea a unui banal ciine hoinar trebuie văzut dacă este destul de lunguiață pentru ca degetele din mijloc să depășească esențial pe cele laterale.

Nic. A. STRĂVOIU
Fotografii de Al. SATMARI

reportaj de sapte zile

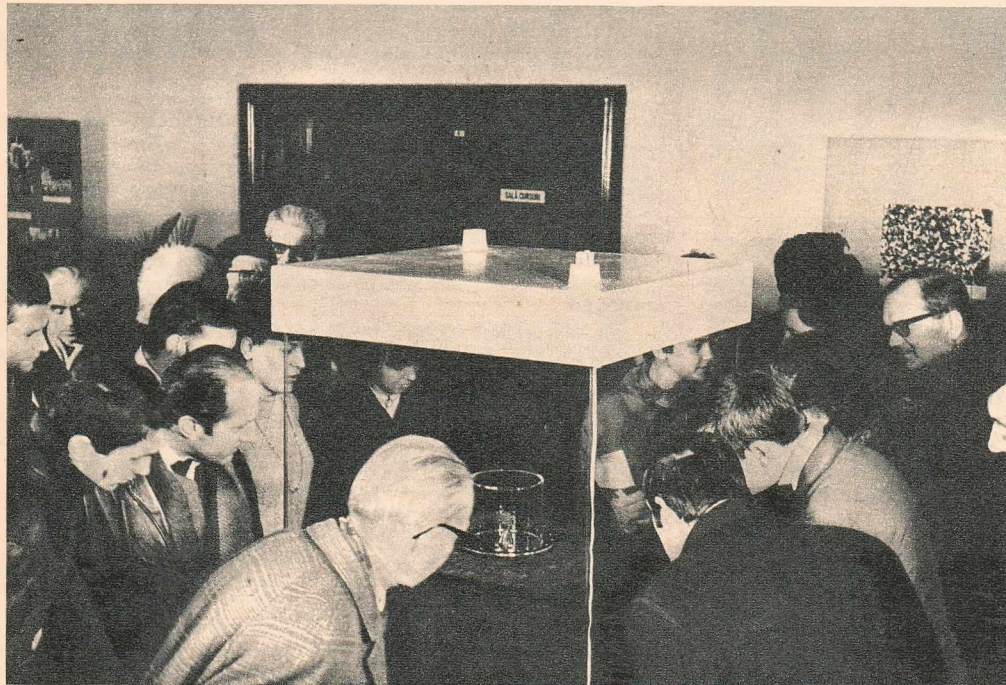
COPERTA NOASTRĂ

Modă africană (citiți documentarul «Sahara neliniștită» din pag. 23-24-25-26).

Fotografie de Tony VRYONAKIS

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

o, cîte stele...

«O, cîte stele ard în înălțime!.../ Ce-or fi'nsemnind, Ce vor — nu știe nime...» Este fascinantă această îndoială a poetului, ea însăși un mister care aștepta să fie dezvăluit. Și a fost! Nu complet, nu definitiv, dar metafora de demult tinde să-și piardă inefabilitatea. Deja în fața ochilor noștri uimiți, un crîmpei din roca senlenară devine modelul concret al

astrului plămuitor de metafore. Sala Dalles prezintă astfel vizitatorilor ei poate cel mai complex fenomen spiritual al unei civilizații ce numără abia 70 de secole. Încă o dată — pentru că micul eșantion lunar relevă conținuturi care se împlinesc dincolo de cunoașterea noastră comună — știința are nevoie de poezie. Efortul de a ne apropia asemenea conținuturi este însoțit de necesitatea de a le completa metaforic. Revitalizat alt tei, misterul de la

Dalles desemnează pe fiecare vizitator drept un omolog individual al marelui cosmos. Ființa omenească își descoperă contururi aproape tangente fizionomiei cosmice. Poetul însă, făptură purceasă din taină și păstrat de-a pururi închipuirii ei, va nutri, mereu, aceeași nobilă îndoială... Căci ne întîmpină, de pe acum, strălucirea de ninsoare a altor stele și a altor luceferi.

I. NAPI

la studioul institutului de teatru — premieră pe țară

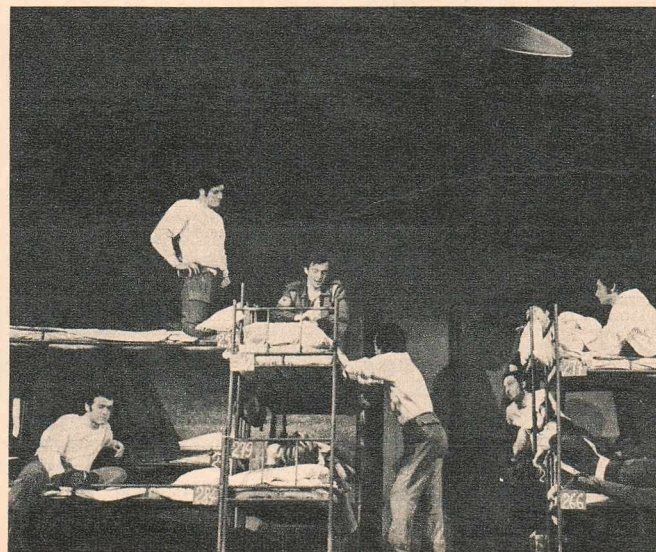
Ceea ce ne oferă Alexa Visarion — student la regie în anul IV — prin spectacolul «Cartofii prăjiți cu orice» de Arnold Wesker este o demonstrație, de surprinzătoare maturitate, a durabilității jocului scenic. Regizorul înțelege să citească textul ca o realitate specifică, în dimensiunea aceluia celebru umor englezesc, existent, uesigur, în piesa, și care surprinde decalajul intenție-realitate cu luciditate ascuțită, bunsimț, dispreț, nelipsit de anumite nuanțe de absurd sau chiar umor negru (cazul Smiler Washington), specifice temperamentelor britanice.

Protestul, aici demonstrativ, al lui Wesker se amplifică prin modul în care Alexa Visarion își conține reprezentația: intima sală a studioului Institutului de teatru se transformă în câmp de instrucție sau drum de calvar, actorii nelăsînd nici un fel de spațiu alb, de posibilă evadare imaginației spectatorului. Se creează astfel o tensiune a realității înfățișate, a unei realități artistice cu viața ei proprie, de o

densitate cinematografică, prin folosirea unei profunzimi a «cîmpului» scenei obținute prin structurarea simultan în mai multe planuri a acțiunii și folosirea dramatică a luminii. Scenografia și costume: Vittorio Holtier și Georgeta Cara, studenți și ei în anul VI — scenografie. Ne oprim aici în ceea ce privește considerațiile asupra regizorului, pentru a putea aminti, din păcate

în grabă și incomplet — trupa caporalului Hill și ofițerii, fiind la înălțime — citeva din autenticele talente de mîine: Liviu Rozorea și Vladimir Găitan, debutanți și ca actori de film, la care aș mai adăuga pe Aurel Vișan și Constantin Măru, ultimul o prezență remarcată și remarcabilă a acestei stagiuni a institutului.

Iuliana POP

CRONICĂ JUDICIALĂ

între incultură și proastă creștere

Disparația unuia dintre «gemenii» statuii «Lupoica» (senalată în numărul 5/1970 al revistei «Flacăra») a stîrnit numai interesul publicului, al altor publicații și al televiziunii și reacția promptă a municipalității și a organelor de miliție. Nota redactorului nostru Liviu Timbus a apărut simbată 31 ianuarie; după numai 48 de ore, maiorul Ion Vișan și căpitanul Dumitru Caciuc — din serviciul judiciar al miliției sectorului 1 — descopereau atît pe făptuitorii cît și obiectul căutat. Iată care sînt explicațiile obținute de noi de la autorii furtului (Nicolae Zoană — 18 ani, și Nicolae Rotaru — 17 ani în prezent arestați:

— Cînd ați comis fapta? Cu cît timp înainte de a se observa și semnală dispariția elementului de statuie?

N.R. — Noi am furat «geamănul» încă din seara zilei de 2 ianuarie... pe la ora 22.30.

— Ce căutați la ora aceea prin oraș?

N.R. — Veneam de la dans, de la casa de cultură.

— Ce v-a venit să degradați monumentul?

N.Z. — Rotaru a aruncat cu bulgări de gheață și i s-a părut că statuia se clatină. Atunci s-a enervat, s-a cățărat repede pe soclu și a forțat piesa pînă a desprins-o, prăvălind-o în zăpadă.

N.R. — Da, dar el, Zoană, a luat-o.

N.Z. — Rotaru mi-a dat-o. Zicea că lui nu-i trebuia. Eu am băgat-o sub fiș și am dus-o acasă.

— Ai mers pe jos?

N.Z. — Nu, cu autobuzul, dar nu m-a întrebat nimeni ce duc sub haină.

— Nici părinții?

N.Z. — Ba da. Pe tata l-am mințit că am cumpărat-o cu 20 de lei de la niște negustori de fiare vechi, dar mamei i-am spus adevărul.

— Și tata te-a crezut?

N.Z. — Nu m-a crezut. În ziua următoare a insistat să-i spun de unde o am, i se părea că recunoaște pe unul din «gemenii» statuii din Piața Dorobanți. I-am mărturisit, m-a certat, mama îi

spunea lui să ducă statuia la tata răspundea că s-o ducă în casa lui...

— Și pînă la urmă?

N.Z. — ...Pînă la urmă am primit-o acasă. Mă muncisem atît ca s-o car! Cînd a apărut articolul din «Flacăra» tata mi-a spus foarte sever, să fac ce știu cu statuia numai să dispară. Eu însă am ascuns-o într-o cameră mădosnică, în lada studioului, acolo unde a găsit-o miliția.

— Ce cunoașteți voi despre valoarea monumentului?

N.R. — Nu cunoaștem nimic. Habar n-aveam ce reprezintă.

— Ce profesie și ce pregătire școlară aveți?

N.R. — Am terminat amîndouă cite 8 clase și lucrăm ca debarasori la «Athenée Palace». Dar la școală n-am auzit nimic despre statuie.

— La restaurant intrați în contact cu vizitatori străini. Dacă vreunul dintre ei v-ar fi întrebat ce știți despre statuie, despre «Romulus și Remus»?

N.Z. — A-a-a, aș fi știut eu ce să-i spun, pentru că am văzut un film la «Patria». Chiar așa îi și zicea: «Romulus și Remus».

— Acum știți mai mult și despre statuie?

N.R. — Știm, dar ce folos!

N.Z. — Tocmai trebuia să mergem la cursul de specializare. Am ratat totul!

Sergiu ANDON

după patru ani de „provizorat“

În urmă cu câțiva ani, în 1966, ensificarea activității de mică mare publicitate din rubricile specialitate ale ziarelor și rețelilor a impus înființarea unei entități specializate. Sarcina organizării ei a revenit I.S.I.A.P., întreprindere ce răspunde de problemele administrativ-financiare ale unei bune părți a presei noastre. Menită de la început a asigura un bun contact cu publicul beneficiar al micii publicități, cu înregistrările și instituțiile ce apelează la ambele genuri de publicitate, ca și cu graficienii și foto-reporterii specializați în realizarea ilustrațiilor respective, agenția a fost instalată în strada nr. 6, urmînd ca ulterior să se afecteze un local corespunzător.

Dar iată că au trecut aproape patru ani și provizoratul devine definitiv. În două încăperi de câte 5-30 mp — lucrează permanent 5 salariați, plus câteva zeci de colaboratori — achizitori de publicitate, graficieni și fotografi, delegați ai întreprinderilor și instituțiilor etc. Aceasta n-ar fi însă totul, dar în una dintre aceste două încăperi sînt primiți și beneficiarii — miile de cetățeni care apelează la serviciile micii publicități (numai în «România liberă» par zilnic 150-200 anunțuri). În plus, localul nu dispune nici de

minimum de instalație sanitară pe care-l pretinde cea mai elementară igienă.

De tot atîția ani I.S.I.A.P. face demersuri pe lângă Primăria municipiului pentru a obține un local corespunzător activității agenției, numărului mare de cetățeni ce o frecventează zilnic și rentabilității ei. Pînă acum nu s-au obținut decît... promisiuni și cel mult niște localuri situate undeva prin marginea Bucureștiului. Deci cu totul necorespunzătoare sarcinilor ce revin acestei întreprinderi.

Este de neimaginat ca într-o Capitală ca a noastră, unde se mai află încă suficiente restaurante-mamut ce-și plîng goliciunea 22 de ore din 24, unde se investesc milioane pentru amenajarea a tot felul de localuri și unități comerciale nerentabile, unde zeci de instituții se lăfăie în spații supranormative, să nu se găsească un spațiu corespunzător pentru o întreprindere cu activitate vie, rentabilă pentru bugetul statului și atît de folositoare cetățeanului.

Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului București trebuie doar să acorde mai multă atenție acestei probleme. O soluție s-ar putea găsi.

V. SAVIN

5 minute cu Benny Goodman

Pentru o perioadă de numai două zile «regele swingului» a fost oaspetele publicului bucureștean.

Întrebîndu-l pe Benny Goodman care este viitorul jazzului, acesta ne-a relatat:

— Cu un trecut atît de bogat și îndelungat, viitorul nu poate fi decît strălucit. Va trebui totuși să fie în competiție cu celelalte tendințe ale muzicii ușoare — jazzul rămînînd mereu un amestec de clasicitate și eleganță în arta interpretativă. Viitorul jazzului depinde foarte mult și de «coardele sensibile» pe care orice interpret al muzicii de jazz trebuie să le posede.

— Care este părerea dv. despre muzica pop și locul ei în

această competiție de care vorbești mai sus?

— Îmi place muzica pop — tinerii însă o interpretează în stilul lor, iar noi o înțelegem în stilul nostru. «Yesterday» o cîntă și ei și o interpretează și noi. Pop-ul este ceva nou și totdeauna noul și originalul este acceptat măcar din curiozitate.

— Am întîlnit câteva elemente folclorice românești în repertoriul dv., spre exemplu «Șirba pompierilor», «Hora staccato». Ce vi s-a părut interesant în prelucrarea acestor motive?

— Nu numai că le-am prelucrat, dar am încercat să le declar «universale». Muzica folclorică românească este foarte complexă și cu multe tonalități cu care te poți «juca». Acum mă gîndesc la prelucrarea orchestrală a unei doine românești; va fi ceva original. Sînt foarte interesat de muzica folclorică și dacă puteți să-mi procurați câteva discuri de acest gen îmi va face plăcere să le iau cu mine. De altfel, trebuie să vă mărturisesc că la sosirea mea la București am transmis secretarei mele să-mi procure ce este mai bun în muzica folclorică și... o să vă surprindă, câteva perne cu motive românești. De fiecare dată cînd plec în turneu mă întorc acasă cu o colecție întregă de perne. Nu trebuie să lipsească nici pernele românești.

Aș dori și câteva discuri ale formației «Madrigal» care am auzit că a avut un succes răsunător în America. Sînt sigur că voi descoperi ceva interesant în muzica aceasta.

— Ce impresie v-a făcut publicul nostru bucureștean?

— Minunată, extraordinară. Am simțit că ne-a dorit și ne-a înțeles. În ultima perioadă cele mai bune concerte au fost cele de la Londra și București. Concertele de la București vor intra în rîndul «great performances».

Pentru «Flacăra» cu aprecieri și cele mai bune urări.

Marie-Louise PLEȘOIANU

APROPO DE CUVINTE, BĂ FAȚĂ!¹

Anchetă realizată de Viorica CIORBAGIU și Aurora SASU

Raid-anchetă printre miștocari, gagii, șucari, dilii, haiosi și piți a-nțtia, printre muhaiele, iordaniști și alți promotori ai «noului val» lingvistic. Am ales strada, cafeneaua și ceaiurile cu «mag», unde reporterii noștri au înregistrat 10 ore de conversație de-a lungul a 1 500 metri de bandă magnetică.

Care sînt qeneza și căile de aflax și cine sînt autorii acestei maladii endemice? Ne răspund filologi, juriști, publiciști, trecători pașnici, părinți speriați, bătrîni nedumeriți și, în transmisie directă, protagoniștii limbajului încifrat.

De unde, de ce și pînă cînd? Așteptăm cuvîntul cititorilor noștri. Paginile revistei vă stau la dispoziție.

Un trecător grăbit, distrat sau chiar miop poate să facă abstracție de franjuri, chică sau super-mini. Dar stridența acustică îl obligă la reflecție. Și din nou, un anume limbaj al unora din tineri se taxează, cu predilecție, într-un chip foarte puțin măgulitor. Cum vorbesc tinerii? Iată un subiect, evident, la ordinea zilei: argument îndeajuns de convingător pentru ca și reporterii să tenteze o incursiune în lumea vorbelor folosite de tineri. Cu modernul magnetofon și clasicul carnet de notițe va pornit deci la drum, avînd, de la bun început conștiința că, pentru o asemenea explorare, ți se cere să fii un temerar...

*

Ne aflăm în gangul «Unic» la Café-bar. E ceasul amiezii. Clienți puțini. Un tînăr cu ochelari, pe care-l abordăm la întîmplare. Iată, riguros, transcrierea benzii de magnetofon:

— E un nou roman polișt?
— Dacă zici, mamă scumpă, poa'să fie...
— Văd că dv. citiți chiar și la cafenea. Înseamnă că nu v-ați putut despărți de carte. E bună?
— E haoasă foc.
— Cum e cartea asta? N-am... reținut bine.
— Așa... Să zicem... haoasă — cum s-a ăuzit.
— Puteți să-mi spuneți cu alte cuvinte? Nu prea înțeleg...
— E mai greu...
— Dacă n-ați fi știut termenul «haois» cum ar fi fost cartea?
— Mișto.
— Și dacă n-ați fi știut nici mișto?
— Atunci a-nțtia de crocodil.
— Și dacă nici această din urmă apreciere n-ar fi existat?
— Zău nu știu. Ziceam tot mișto (oftează).
— Și vreți să ne spuneți cum se numește cartea asta... misto?

— Zvastul de grație.
— Zvastul?! Ce cuvînt este...
— ...Cînd dîlești cu laba.
— Văd că pe copertă scrie: «Lovitura de grație».
— Exact.
— Atunci lovitura înseamnă...
— ...cînd dai la moacă.
— Și cine e autorul cărții?
— Păi, știu eu? Vreun miștocar d'ăia de dincolo.
— Adică?
— Șmecher mare.
— În sfîrșit, dacă nu știți numele autorului, poate ne spuneți numele dv.
— Bléro, mamă scumpă, Bléro chioru. Din cauză de sticle.

Știm cu toții cît de neplăcut este să fii întrerupt din lectura unui roman polișt. Prin urmare am încetat să-l mai tulburăm pe lector. Cu toată înțelegerea.

*

Braserie — Calea Grivitei. Aproximativ ora 17,00. O masă înconjurată de mulți comeseni.
— Fă-te-ncoa, bătrîne. Nu vezi că ne-am vîrit pînă-n gît în probleme? (Gest către sticlele goale de bere.)
— la uite, bă, ce șuturi valabile are gagică!
— Și cu ce muhaia umblă!
— la să te vedem, arzoiiule. Dă-i una cu laba din colț!
— Te-ai dilit bă, gagiule? Vrei să mă aleg cu vreun cot numai pentru niște șuturi mișto?
— Nu mă lua la talente.
— Nu te iau, să n-am parnos. Da'... Nu e pasăre ca porcu'.
La acest dialog, din partea noastră n-a participat decît magnetofonul în chip de ascultător fidel.

(Continuare în pag. 11)

¹ Apelativ care presupune obligatoriu o persoană apropiată și legături de tandrețe. Așa că, să nu se simtă nimeni insultat.

Temperatura fierbinte a istoricului august '44, care a descătușat tumultul revoluționar din România, avea să fie prezentă și spre sfârșitul iernii pe care o precedase. Dacă în ianuarie '45 termometrul luptei revoluționare înregistra creșteri vertiginoase, în februarie se înregistra incandescență. Era vorba nu de simple acumulări cantitative, ci de profunde schimbări înnoitoare. Începeau să moară, încet dar sigur, rînduieii vechi; se înfruntau îndrîjit vechiul cu lumea nouă, care-și cerea dreptul la viață, pe temeiul inexorabil al legilor istoriei și al voinței poporului suveran.

Incandescență... Tumult... Revărsare... Trei cuvinte care definesc opera de creație istorică a poporului român la începutul anului 1945. Cu câteva luni în urmă, oamenii acestei țări, conduși de comuniști, puseseră piatra de temelie a viitorului: fără hitleriști — împotriva lor! Hotărâre istorică pentru soarta noastră, pentru evoluția războiului și pentru destinele păcii.

Sub stindardul Partidului Comunist, masele populare — consacrand uriașe eforturi nevoilor frontului — înaintau, în paralel, pe drumul greu, anevoios, al luptei pentru înfrîngerea definitivă a dușmanului intern.

Clasa muncitoare în frunte cu partidul său, țărănimea muncitoare, intelectualitatea progresistă, toate forțele democratice se rialiau tot mai strîns într-un singur șuvoi pentru înfăptuirea marilor comandamente ale societății românești de acum două decenii și jumătate.

Împotriva sentinței pe care istoria o parafase cu sigiliul ei neiertător, vechile clase exploatoare acționau cu cruzime și perfidie, foloseau întregul arsenal de metode și căi: organizau bande teroriste, sabotau producția și frontul, se cramponau de pozițiile pe care le mai dețineau în aparatul de stat pentru a opri roata istoriei, înrăutățeau — cât le mai stătea în putință — viața maselor muncitoare. Pozițiile lor cele mai prețioase erau stabilite în palatul regal și în posturile ministeriale pe care le dețineau.

«**Totul pentru front, totul pentru victorie!**», «**Pămînt țăranilor**», «**Defascizarea și democratizarea țării**», «**Instaurarea unui guvern democratic**», iată obiectivele pentru înfăptuirea cărora s-a înregistrat acea creștere furtunoasă a avîntului revoluționar din România lunilor februarie-martie 1945, cînd s-a decis soarta luptei pentru putere în favoarea clasei muncitoare și a aliaților ei.

Instrument eficace al luptei maselor din acea vreme, presa comunistă, revoluționară și democratică,

MĂRTURII DIN ZILELE DE FOC ALE LUPTEI PENTRU PUTERE

de Constantin BĂRBULESCU

500.000

DE CETĂȚENI AI CAPITALII AU CERUT ERI F.N.D. INSTAURAREA IMEDIATA A UNUI GUVERN F.N.D.

Cetățenii Capitalei din toate straturile sociale au ieșit astăzi, Marti 12.11.1945, în Piața Națională să exprime cea mai adîncă indignare față de fapte savârșite de cele câteva sute de mii de hitleriști, Dumineca 11 Februarie, încurajată de cîștigarea antidemocratică a generalului Știrbuș, au manifestat pe străzile Capitalei împotriva democrației, împotriva reformei agrare. Nu vom înșelădui ca bandele fasciste să treacă la acțiune sub scutul și conducerea elementelor reactionare din partidul așa zise istoric sau de onoare altă parte.

Nu vom îngădui ca în timp ce Armata Română sîngerază, luptînd cu rol cu glorioasă Armata Rosie pentru distrugerea fascismului în țările rînduieii să demonstreze pe străzile Capitalei și să se dedea la acte sîngerose.

Nu vom îngădui ca în timp ce marile Națiuni Unite dau asaltul final împotriva Germaniei hitleriste, iar Armata Rosie hate la porțile Berlinului, slugile și agenții lui Hitler din România să intensifice provocările încurajate în vederea de elementele reactionare din guvern și în vederea așa zise istorice.

Nu vom îngădui cetățenii Capitalei, nu putem îngădui în general, de a deveni redutivii ziarului «SCÂNDELA» necesară de asasinare a redactorilor săi.

Consilierii ce o demagogică declarația generală rădăcine de a face reforma agrară abea după înălțarea războiului. Țăranii și în special micii care luptă pentru izbăvirea hoșdărilor hitleriste, vor pînă în urmă, acum înfrînt.

Industria muncitorilor cari au vot cu plînguri în fața stăpînului pe gîlă pe care o lucrează, cari vor susține reforma agrară și a împroprietății muncitorilor până la sfîrșit, vor primi un răspuns rapid.

Țăranii își vor lua singur pămîntul.

Cetățenii Capitalei își afirmă voința pentru o Romînie democratică, o Romînie prietenoasă și unită a Uniunii Sovietice și a celorlalte state democratice.

În timp ce la Conferința de la Iași, cei trei mari conducători ai popoarelor în lupta împotriva fascismului, Stalin, Roosevelt, Churchill, au hotărît nimicirea ultimelor rămășițe ale hitlerismului, ale fascismului din toate țările eliberate, în Romînia mai sînt cercuri cari în mod fatis patronază și scot la suprafață pe cîștig dușmanii și popoarele. Să știe acestia că poporul român înfrîntul reacției și stabilii marilor îndrumători ai omînității, nu va îngădui niciodată orevasta opera criminală el va lupta pentru izbăvirea definitivă a cuburilor fasciste din Romînia.

Cetățenii Capitalei cer un guvern care să introducă un regim de democrație reală și care să treacă imediat la împroprietărea țăranilor și la soldatul de pe front din cazărni.

Cetățenii Capitalei cer un guvern care să strîngă de deșertă pe agenții lui Hitler în Romînia, să strîngă de deșertă pe hitleriștii și agenții lui Hitler în România, să strîngă de deșertă pe hitleriștii și agenții lui Hitler în România, să strîngă de deșertă pe hitleriștii și agenții lui Hitler în România.

Instaurarea unui guvern și Frontului Național Democrat.

TRAIȘIA LA LUPTA UNITA A POPORULUI ROMÂN PENTRU LIBERTATE, DEMOCRATIE ȘI PROGRES.

TRAIȘIA LA FRONTUL NAȚIONAL DEMOCRAT.

TRAIȘIA LA ARMATA ROMÂNĂ.

TRAIȘIA LA ARMATA ROSIE.

MOARTE FASCISTILOR!

ASPECIE

Un rol al adunării din Piața Națională

actul pe prizonier în parcul obștesc dintr-un district al Bucureștilor. În fața lor se vede un grup de hitleriști și agenții lor, care se luptă să scape de mâinile muncitorilor și țăranilor. În fața lor se vede un grup de hitleriști și agenții lor, care se luptă să scape de mâinile muncitorilor și țăranilor.

O ordine desăvîrșită

Fără îndărul, fără pînă, pentru Capitală și arătat de înfrîngerea a manifestării liberă și voinței sale.

Dezordonul și neînțelegerea de Duminică și în zilele următoare au fost cauzate de hitleriștii și agenții lor, care se luptă să scape de mâinile muncitorilor și țăranilor.

De la marți, ordinea și disciplina au fost restabilite în Capitală și în toate părțile țării. Muncitorii și țăranii au ieșit în stradă să sărbătorească victoria și să protesteze împotriva hitleriștilor și agenților lor.

C. Știrbuș

(Continuare în pag. 3 a)

Citiți în pagina 3-a
cuvîntări e dăvite

PRESA ROMANA STIGMATIZEAZA

astăzi mijlocul cel mai fidel cu ajutorul căruia să reînvie sub ochii noștri o epocă vibrantă, de învățăminte și îndemnuri. La temelia orinilor noastre socialiste de azi stau lepezile de t ale tuturor victoriilor poporului român, e care nu pot fi uitate cele de acum un sfert eac.

entru rezolvarea problemelor vitale ale țării, ul Național Democrat înfățișează poporului în un program de guvernare cu soluțiile iate dictate de salvarea și propășirea națiunii ăne».

pentru prima dată după 23 August 1944 cînd, ndu-se peste poziția elementelor reacționare guvernele Sănătescu și Rădescu, Partidul Co- ist Român și aliații săi din F.N.D. au venit în poporului cu un program unitar de guvernare formula cu claritate problemele noastre vitale: iciparea cu maximum de efort la război, alături Națiunile Unite, îndeplinirea riguroasă a condi- r convenției de armistițiu, stabilirea unor le- ri de prietenie sinceră și durabilă cu toate țările ocrate, realizarea imediată a reformei agrare, tarea și judecarea criminalilor de război etc. eferindu-se la marile probleme care stăteau ici în fața țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu ea că rezolvarea acestora «o poate face azi ai un guvern al Frontului Național Democrat, jinit de toate forțele democratice ale poporului».

regul popor și-a manifestat adeviziunea totală cest program, angajîndu-se să nu-și precupe- că eforturile pentru înfăptuirea lui.

e prim plan se situa acum lupta pentru guvern al Frontului Național Democrat. ele cuceresc realmente strada, își strigă voința otărîrea de luptă. Au loc zeci și sute de mitinguri emonstrații la care participă sute de mii de ce- ni; se votează moțiuni și apeluri vibrante.

iarul «Scînteia» din 4 februarie 1945 scria pe ma pagină, cu litere mari: **POPORUL CERE VERN F.N.D.**; în celelalte ziare — «România ră» «Viața sindicală» «Scînteia tineretului» — se ia în zilele următoare: **Vrem guvern F.N.D.** — strigăt uriaș izbucnit din 300.000 de piepturi: unșitorimea în fruntea luptei pentru un guvern F.N.D.»; «Tineretul cere un guvern al F.N.D.»

ncehieria lucrărilor Congresului general al sin- atelor unite din România a prilejuit organizarea ul grandios miting în Capitală, la care au participat 000 de cetățeni. Au urmat apoi un șir întreg mitinguri și demonstrații în Capitală și în pro- cie, care aveau să se încheie o dată cu marea vic- rie de la 6 Martie 1945.

La întrunirile și mitingurile din 4 februarie din Capitală au fost adoptate noi moțiuni de aderare programul F.N.D., la lupta pentru un guvern ocratic. Ele au fost publicate în presă la 7 fe- uarie 1945. Reproducem fragmente:

«Noi, cetățenii Sectorului I Galben, afirmăm otărîrea noastră de luptă în rîndurile F.N.D.-ului sub stindardul programului său.

Cerem instalarea imediată a guvernului Frontului Național Democrat.

«Marea adunare cetățenească cere un guvern Frontului Național Democrat și declară că cetă- enii... din Sectorul II Negru vor lupta cu energie entru realizarea programului Frontului Național ocrat».

«Noi cerem instalarea grabnică a unui guvern N.D.».

(Din Moțiunea de la adunarea cetățenilor din Sectorul III Albastru)

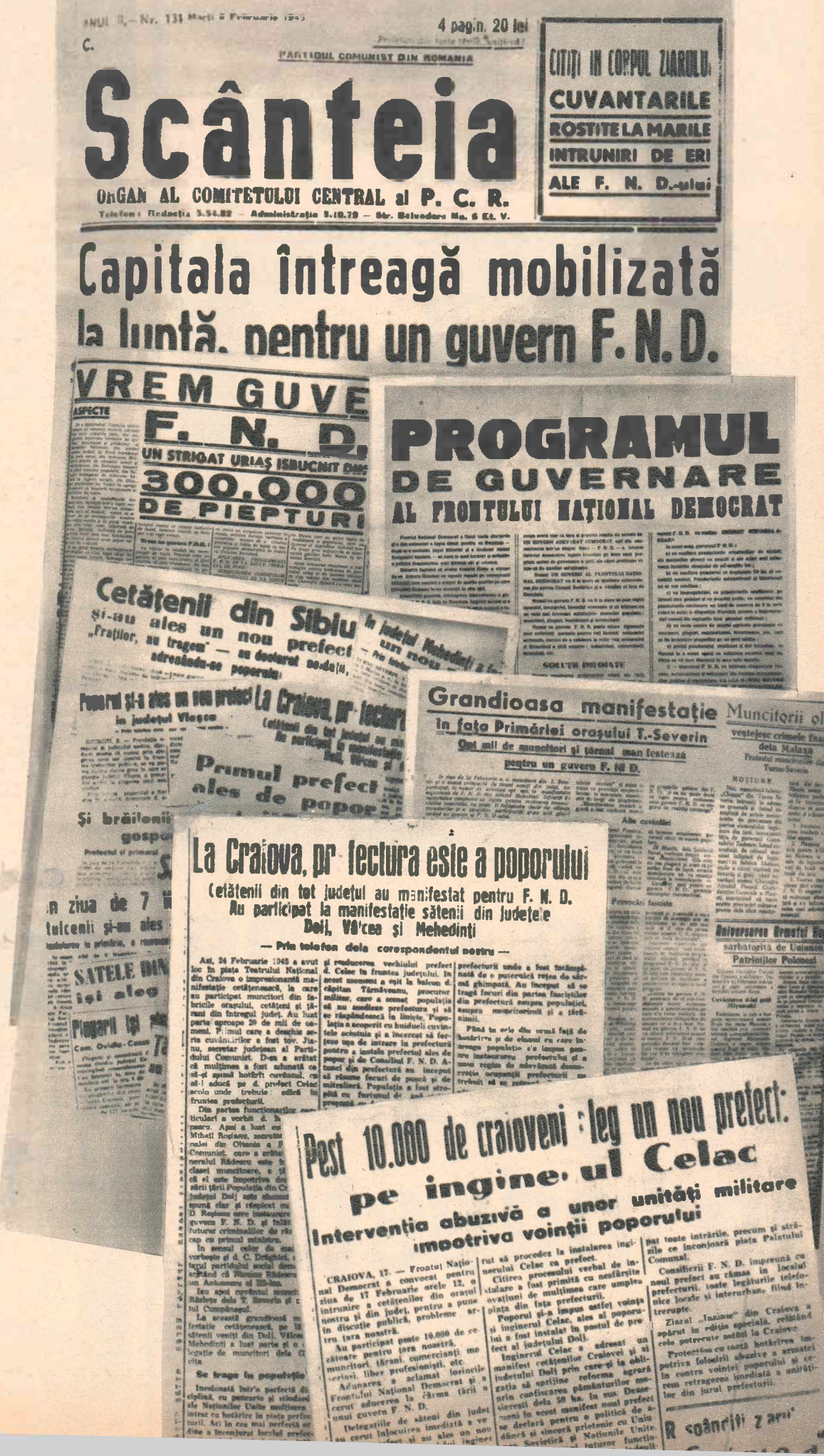
«Pentru înlăturarea dezastrului, pentru sal- area țării, cerem ca conducerea țării să fie încre- ținată unui guvern al Frontului Național Democrat».

(Din Moțiunea de la adunarea cetățenilor din Sectorul IV Verde)

lor și funcționarilor de la fabrica de avioane S.E.T. Cît de puternică era efervescența revoluționară în întreaga țară, frecvența fără precedent a acțiuni- lor de masă, ne putem face o imagine precisînd că într-un singur număr al ziarului «Scînteia» (nr. 132 din 7 februarie 1945) putem citi relații sub urmă- toarele titluri: 30 000 de cetățeni ai Constanței, ridicăți la luptă; 5 000 de tulceni s-au pronunțat pentru guvern F.N.D.; Marea adunare populară din Iași; La Brăila, 8 000 de cetățeni au cerut un guvern al F.N.D.; La Roman, 3 000 de cetățeni au cerut un guvern al F.N.D.; Cetățenii Timișoarei, în sase mii întruniri, au cerut un guvern al F.N.D. Alături de vîrstnici, tineretul patriei noastre, în frunte cu uteciștii, și-a adus contribuția la lupta pentru instaurarea unui guvern democratic.

Tineretul cere un guvern F.N.D.; sub acest

titlu, pe prima pagină a ziarului «Scînteia tineretu- lui» din 5 februarie 1945, se scria: «Programul F.N.D. asigură tineretului o dezvoltare fericită, în cadrul unei Românie libere și democra- tice. De aceea, întregul tineret cere astăzi venirea la cîrma țării a unui guvern al Frontului Național Democrat». Am reprodus aci fragmente din cîteva moțiuni publicate în presa vremii. Am dorit să ilustrăm în principal hotărîrea fermă a maselor de a instaura un guvern democratic. Într-adevăr, din fiecare pagină a ziarelor democratice se detașă, ca problemă fundamentală, lupta pentru cucerirea puterii. Această luptă avea să se încheie cu o strălucită victorie a forțelor democratice la 6 Martie 1945.

PUBLICITATE

**un nume
cu greutate
în industria
ușoară**

Ne propunem să facem în paginile de față o prezentare a unei mari unități industriale — **Centralei industriale a prelucrării cauciucului și maselor plastice** — București în acest sens, l-am rugat pe inginerul **Dumitru Popa**, directorul general al centralei să ne furnizeze datele necesare atingerii scopului propus.

— O dată cu menționarea unităților subordonate centralei, v-am ruga să ne vorbiți și despre criteriile care au stat la baza stabilirii structurii organizatorice a fiecărei întreprinderi.

— În spiritul hotărârilor luate de Conferința Națională a Partidului, s-a înființat **Centralea industrială a prelucrării cauciucului și maselor plastice**, care coordonează, organizează și răspunde de activitatea productivă a 7 întreprinderi cu gestiune proprie și a unei unități cu gestiune economică internă. Unitățile comasate din aceeași localitate au fost transformate în secții de producție, iar unităților reunite care funcționează în alte localități decât întreprinderile la care s-au comasat, li s-a stabilit o structură organizatorică adecvată specificului de fabricație, ținând cont de amplasarea geografică. Unitatea nr. 1-Jilava (fiind parte din Combinatul de cauciuc) și unitatea nr. 2 «Tehnică nouă», reprezintă «capetele de afiș» ale centralei. Urmează «Cauciucul Quadrat» reunit cu «Uzinele chimice române». Apropiate ca fiind specializate în utilizarea materiei prime, I.I.S. — «Muntenia» împreună cu fabrica de nasturi au format **Întreprinderea de nasturi și mase plastice** — București. Produsele realizate sunt: «Arădeanca» și nasturii fabricați la Jimbolia vor fi ștanțați cu o singură emblemă, pastile și dușii în să marca de fabrică; **Întreprinderea de mase plastice și cauciuc** — «Dermatinc» — Timișoara. Iriou-ul format din: Fabrica de pensule — Cluj, **Întreprinderea «Partizanul»** — Sighet și Fabrica de perii din Oradea, poartă numele de **Întreprinderea de mase plastice, perii și pensule «Viitorul»** — Oradea, încă 3 mari unități: **Fabrica de articole tehnice din cauciuc** — Brașov, **Combinatul de articole tehnice din cauciuc** — Pitești și **Fabrica de încălțăminte** — Drăgășani, încheie nomenclatorul întreprinderilor subordonate centralei. C.I.P.C.M.P. — București.

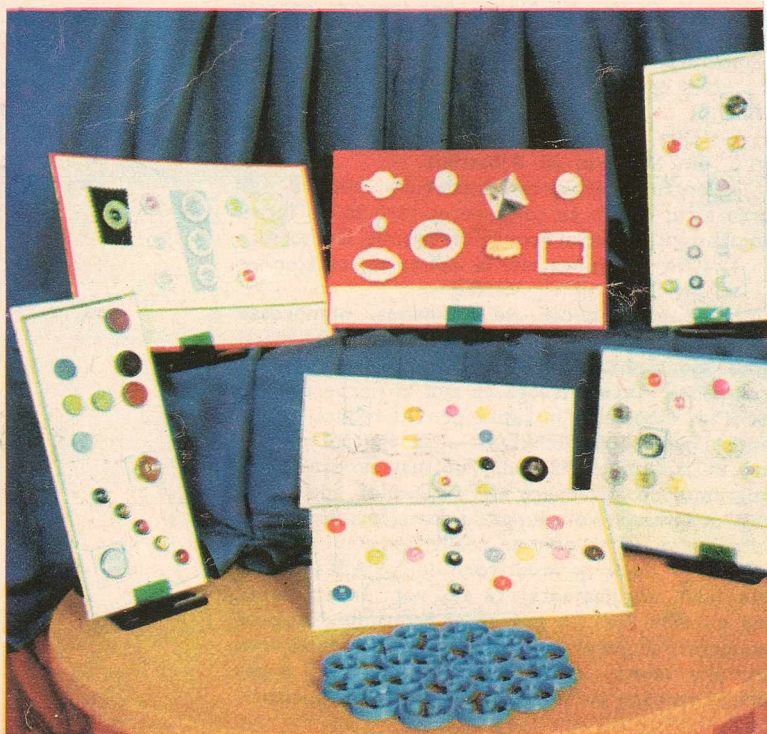
— Menționarea unor produse, mai reprezentative, din multitudinea celor realizate de această unitate, credem că ar suscita interesul cititorilor.

— Mai reprezentative pentru sectorul maselor plastice, produse ca: covorașe pe suport textil și fără suport, încălțăminte din p.v.c. injectată, păpuși și figurine de diferite dimensiuni, nasturi din poliester, polimetacrilat și aminoplast, diverse bunuri de consum din aminoplast, jucării din material plastic, simple și mecanizate, perii casnice, pensule, bidinele, articole de menaj, cosmetice, papetărie și sport, din materiale plastice (canistre și butelii de diferite capacități, tăvi-foto, de diferite dimensiuni, role magnetice, platouri, farfurii, pahare cu ornament), folii polietilenă pentru ambalaje și acoperiri, pungi și saci de polietilenă — sînt cîteva din arsenalul produselor a căror utilizare a recunoscut toate ramurile industriei noastre.

Din cele peste 21 grupe mari de articole din cauciuc, fabricate în cadrul centralei, voi permite să menționez — pentru sectorul tehnic: curele, benzi transportoare, diverse garnituri, plăci tehnice, furtunuri diverse, covorașe din cauciuc și pinza cauciucată, valțuri, produse pentru sectorul încălțăminte: tălpi din cauciuc, matritate, ștanțate, tocuri, blacheuri, diverse soluții din cauciuc, încălțăminte, de cauciuc și de protecție, diverse articole confecționate și înmuiate etc.

— Ce ați putea să ne spuneți despre concepția conducerii noii centrale privitoare la calitatea produselor?

— Este un fapt precis: produsele din cauciuc și mase plastice sînt în ultimul timp b

apreciate pe plan intern și internațional, ceea ce se explică prin măsuri deosebite luate pentru ridicarea nivelului calitativ și îmbunătățirea aspectului. Unul din factorii care influențează în mod direct competitivitatea produselor pe plan intern și extern, îl constituie calitatea corespunzătoare, îmbunătățită permanent în urma cunoașterii în detaliu a condițiilor în care vor trebui să facă față aceste produse, ca și a condițiilor de producere a acestora, urmărite și îmbunătățite în toate fazele procesului tehnologic premergătoare obținerii produsului finit.

Coloritul, ornamentul, finisarea produselor sint factori care atrag în mod deosebit cumpărătorii ca și rezistența superioară a produselor, precum și prețurile acceptabile la care acestea se produc.

— Conform hotărârilor guvernamentale, exportul va înregistra anul acesta și în viitorii ani o creștere substanțială. Ce măsuri s-au luat în acest sens de conducerea centralei dv.?

— Pentru creșterea competitivității pe piața internațională s-au introdus în fabricația produselor din cauciuc procedee tehnologice noi, moderne, s-au asimilat unele materii prime și materiale ce conferă produselor caracteristici speciale, s-a modificat structura unor sortimente. În general, indicii calitativi ai produselor noastre pentru export sînt la nivelul celor înscrși în normele internaționale. Conducerea centralei, analizînd posibilitățile ce le oferă produsele noastre, a stabilit creșterea volumului de export, față de planul anului 1969, cu circa 28%.

— Utilaje de performanță și personal calificat, iată, credem, două condiții fundamentale obținerii unor rezultate bune. Cum au fost rezolvate aceste probleme de către conducerea centralei?

— În cincinalul 1966-1970 s-au importat echipament industrial nou, inclusiv și unele tehnologii ale căror rezultate au rodit imediat. Spre exemplu la unitatea nr. 1-Jilava utilajele destinate secției de amestecuri, benzi de transport, monoblocuri din ebonită și agregatele de injecție pentru tălpi de cauciuc și garnituri sînt cîteva din multitudinea utilajelor și instalațiilor care au intrat în dotarea întreprinderilor din cadrul centralei. Colectivele de concepție cărora le-au fost încredințate temele viitoarelor dezvoltări din cadrul sectorului nostru au fost formate din personal cu o înaltă calificare, responsabilitate deplină, experiență bogată, avînd posibilitatea unei documentări directe prin deplasări cu caracter de studiu și analiză în zonele cu cea mai veche tradiție și dezvoltare a producției. Prospectarea pieței externe, dotarea cu utilaje și tehnologii aplicate s-a putut desfășura în bune condiții nu numai prin studiul ofertelor diferitelor firme, ci și prin participarea, cu rezultate bune, la târgurile și expozițiile din acest domeniu, avînd posibilitatea analizei comparative, practice, a diverselor oferte și tehnologii oferite.

Putem afirma că pe linia aceasta am obținut o prețioasă experiență, materializată în rezultate bune obținute în domeniul dotării întreprinderilor cu utilaje. Spre exemplificare, enumerăm: liniile de dozaj-amestec, linia de furtunuri de frînă auto, agregatele de injecție de cauciuc pentru garnituri presate și tălpi, instalațiile de produs rafie sintetică. Una din preocupări este rezervată trecerii la autoutilare, pe baza experien-

ței capătate în acest domeniu.

— Cum s-a răsfrînt asupra procesului productiv cercetarea științifică efectuată pe scară de laborator și industrial?

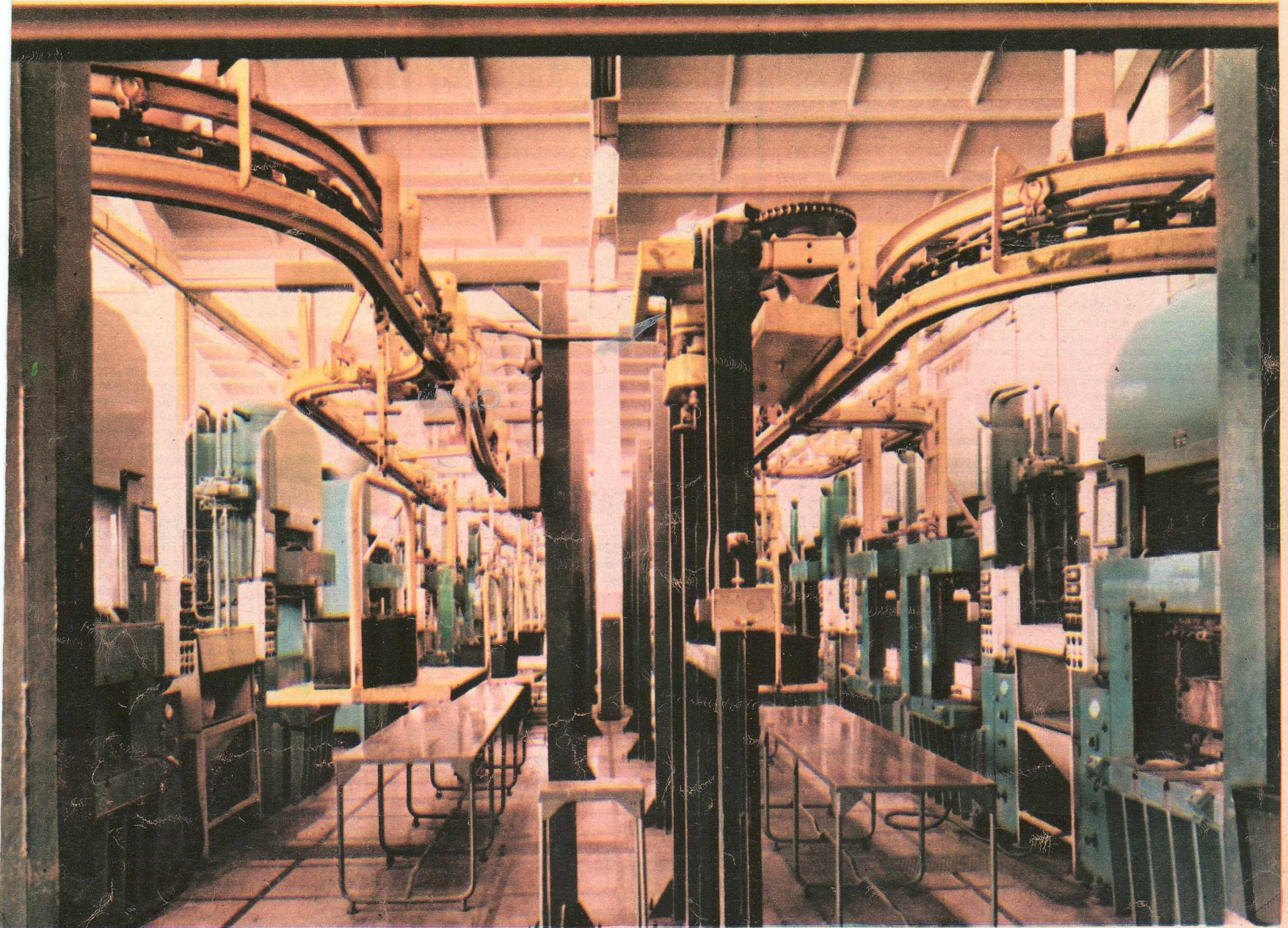
— Crearea de noi articole din cauciuc și mase plastice (practic nu există nici o întreprindere din țară care să nu utilizeze unul sau mai multe articole realizate de întreprinderile aparținînd centralei noastre), îmbunătățirea tehnologiilor existente, asimilarea de materii prime indigene și străine, reducerea consumurilor specifice și îmbunătățirea calității produselor, iată numai o parte din problemele studiate și rezolvate mulțumitor, de către laboratoarele existente în întreprinderile din cadrul C.I.P.C.M.P. Amintim, de exemplu, garniturile pentru echipamentul hidroenergetic și ecluzele de la Porțile de Fier, a cărei tehnologie de fabricație a fost stabilită într-unul din aceste laboratoare. Din sutele de asimilări, ne rezumăm a cita numai pe cele pentru autoturismul «Dacia», unde sîntem prezenți cu sute de repere, producție curentă. Mai sînt și alte exemple, dar ne oprim aci.

— Avînd în față sarcini de plan care obligă sporirea eforturilor în această direcție, v-am ruga să ne prezentați, în cîteva rînduri, perspectivele viitoare ale centralei.

— Dotarea tehnică prezentă și care se va dezvolta în viitor prin intrarea în funcțiune a noi capacități de producție va determina în perioada viitorilor cinci ani un ritm mediu anual de creștere a producției de circa 14%-15% ajungînd ca, în funcție de nevoile economiei naționale, producția sectorului nostru în 1975 să se dubleze față de 1970. Ridicarea eficienței economice a activității centralei și a întreprinderilor subordonate, constituie o preocupare permanentă a noastră. Pentru următorul cincinal sînt prevăzute la Combinatul de articole tehnice din cauciuc — Pitești, dotate cu linii tehnologice la benzi transport, producerea de furtunuri, valțuri cauciucate, articole confecționate din ebonită, garnituri presate; Fabrica de talpă și încălțăminte din cauciuc — Drăgășani va produce mari cantități de cauciuc regenerat, încălțăminte de cauciuc, furtunuri contra incendiilor, conducte flexibile pentru irigații. O dezvoltare de amploare va cunoaște întreprinderea de nasturi — București, în cadrul căreia va funcționa o stație-pilot pentru produse din piele sintetică. În sfîrșit, în cadrul centralei se va înființa o nouă unitate de articole din mase plastice, cu produse diverse specifice acestei materii. Între produsele mai importante care vor apărea ca urmare a acestor dezvoltări, menționăm: mingi din plastisoli pentru jocuri sportive; înlocuitori de piele pentru încălțăminte, cu proprietăți igienice; înlocuitori de piele, lemn și textilii pentru industria mobilei și autoturismelor; încălțăminte din material plastic și protecție și pentru condiții deosebite de lucru; covoare din material plastic de calitate superioară și păpuși electropușate; ambalaje; tapete; imprimări și modele de calitate superioară pentru decorarea interioarelor locuințelor; țesături, ambalaje (saci) din rafie sintetică; precum și alte zeci de mii de repere care se vor asimila și produce pentru echiparea tuturor mașinilor și instalațiilor cu caracter industrial și de exploatare.

Aceste produse noi vor fi create prin dezvoltarea unităților existente și prin înființarea unor noi unități în cadrul sectorului.

Interviu de Emil CIULEI

La vârsta de 44 de ani.
Gravură de Blasius Höfel,
după un desen
de Louis Letronne.
Jos: dedicație autografă
a lui Beethoven.
către amicul său,
Franz Wegeter.

BEETHOVEN

SUBLIMUL NOSTRU CONTEMPORAN

Ludwig van Beethoven s-a născut la Bonn la 16 decembrie 1770, într-o familie de muzicieni. Talent precoce, el a studiat cu diferiți profesori pianul, orga, vioara și viola. Fascinați de cariera copilului-minune care fusese Mozart, părinții obțin sprijinul unor familii din Bonn și-l trimit pe Ludwig la Viena — centrul vieții muzicale europene — unde începe să studieze cu profesori iluștri ai vremii. Devine curînd un pianist remarcabil. Începe să compună. Înriurit de ideile înaintate ale timpului, îndeosebi de cele ale Revoluției franceze, Beethoven compune lucrări de o factură cu totul nouă, dezvoltînd simfonismul vienez, precum și repertoriul lucrărilor de cameră.

Principalele simfonii sînt scrise în perioada 1801—1812: «Eroica» (1804), Simfonia a IV-a (1806), simfoniile a «Destinului» și «Pastorală» (1808), a VII-a numită și «Apozeza dansului» (1812). Ultima simfonie (a IX-a) cu soliști și cor e scrisă mai tîrziu (1823), încununînd creația simfonică. În alte lucrări (5 concerte pentru pian, un mare concert pentru vioară, 32 sonate pentru pian, 10 sonate pentru pian și vioară, 5 sonate pentru pian și violoncel, numeroase triouri, cvartete, opera «Fidelio», Missa solemnă și cîteva uverturi), Beethoven se afirmă ca una dintre cele mai strălucite personalități creatoare ale tuturor timpurilor.

Condiții precare de viață, o surzenie progresivă îi atenuază puterea de muncă, și, destul de timpuriu, îi curmă activitatea. Moare la Viena, la 26 martie 1827.

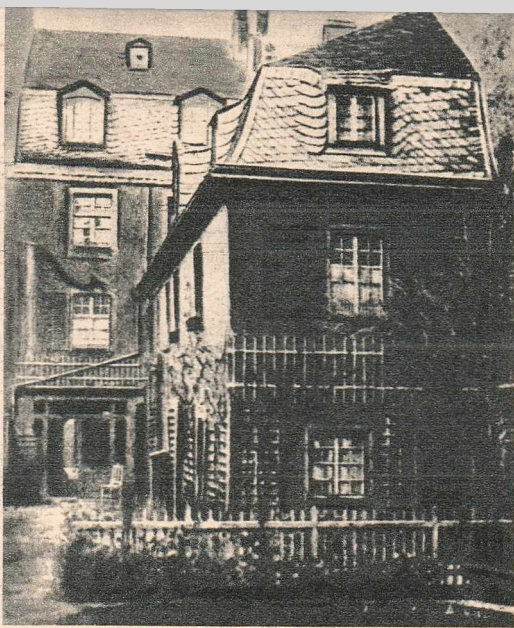
Cu cîțiva ani în urmă, agențiile de presă și publicațiile din întreaga lume nu mai conțineau să ne pună inima și fantezia la încercare cu anunțuri senzaționale privind vizita iminentă a unor ființe de pe alte planete, superioare nouă, cel puțin la capitolul inteligență. Ideea unei asemenea probabilități, însoțită de multe comentarii, a căror nerozie au denunțat-o ulterior numeroși savanți, nu era, firește, lipsită de frumusețe și ea nu trebuie regretată chiar dacă ar trebui să reținem numai faptul că, atunci, omenirea neliniștită a fost poftită să trăiască cîteva clipe de autocritică lucidă. Dintre întrebările pe care și le puneau spiritele luminate era una elementară, nu mai puțin însă gravă și tulburătoare: ce va trebui să facem spre a informa sintetic și rapid pe oaspeții extraterestri despre substanța din care sîntem alcătuiți, despre trecutul, virtuțile, gîndurile, intențiile și idealurile noastre? În ce limbă le vom comunica aceste informații? Am citit în acele zile un răspuns al cărui adevăr scuză aberațiile debitate și ne recomandă măgulitor dimensiunile: vom invita ciudatele ființe abia debarcate pe Pămînt să asculte Simfonia a IX-a de Beethoven!

Am evocat aceste momente acum, la începutul sărbătoririi bicentenarului nașterii lui Ludwig van Beethoven, manifestare grandioasă înscrisă de UNESCO pe calendarul marilor aniversări culturale ale lui 1970, și care va cunoaște în întreaga lume o amploare fără precedent, pentru a sublinia convingerea noastră că puține plăsmuiri ale minții omenești ne reprezintă atît de plener, ca specie, dar și ca stadiu al gîndirii, al trăirii emoționale, așa cum o face opera genialului compozitor german. Copleșitor este faptul că marea creație beethoveniană nu numai că teaurizează ceea ce este mai nobil, mai elevat în gîndirea omenească, de la începuturi și pînă azi, dar și că în ea sînt încifrate, ca într-un program codificat, virtuțile și năzuințele pe care omul de azi continuă să le afirme, pentru care se străduiește, pentru care luptă. Complexa, grandioasa operă beethoveniană, cîștigînd prestigiu pe măsură ce anii și deceniile se scurg, atrage în preajma miracolului ei o mulțime omenească ce tînde să se confunde cu planeta, adăugînd astfel adevărului pe care îl conține și confirmarea solidară a unui

destin în care ne recunoaștem integral.

Importanța sărbătorire a bicentenarului este un prileg binevenit de a medita pe marginea uneia dintre cele mai strălucite plăsmuiri ale minții și sufletului omenească, și desprinde din ea noi sensuri și noi idei. S-au scris biblioteci întregi despre Beethoven, despre creația sa — cîteva volume i-au dedicat și muzicologii noștri (excelente pagini de exegeză au semnat, în ultimii ani, compozitorii Tudor Ciortea și Wilhelm Georg Berger); «anul Beethoven» va adăuga noi studii, conferințe, articole. Trimițînd pe cititor la lectură acestora, ca și a unor biografii și studii reputate, vrem să subliniem altceva: anume că lecturile și conferințele nu vor dispensa niciodată de audierea perseverentă, atentă și așa îndrăzni să spun, pasionantă a creației. Din păcate în cazul lui Beethoven, receptarea nemijlocită a capodopere lor a rămas mult în urma cunoștințelor pe care le dețin despre el din cărți, filme și din alte surse și nu este un lucru nou să amintim că, de multe ori, literaturizarea și anecdota în loc să ni-l apropie realmente, ni l-au închis în legendă și ni l-au făcut aproape inaccesibil. Titanul, invitat să ni se confeseze la concert sau la radio, poate deveni infinit mai apropiat decît ni l-a prezentat literatura. «Supraomul este cu mult mai puțin emoționant decît omul», observă subtilul istoric al muzicii Emile Vuillermoz, de aceea înțelegerea deplină și profundă a marelui compozitor, care simte și gîndește, plînge și se bucură asemenea oricărui muritor, nu poate fi posibilă decît prin abandonarea noastră generoasă în fluviul muzicii lui. Cufundați în lumea miraculoasă a acestei muzici, ne va fi mai ușor să ne dăm seama că, adesea, chiar persoane cultivate, înșelate de prejudecăți sau de îndrumări nefericite, nu cuprînd întreaga mărime a operei, rezumîndu-se la aspecte unilaterale. Esențial este să-l ascultăm, să-i deschidem larg porțile sufletului, să ne lăsăm cucerii de marea lui frămîntare, de marea lui sinceritate.

Frecventarea fără prejudecăți a muzicii lui Beethoven, apropierea de această muzică cu simplitate, cu sufletul în palme, lucru pe care nu prea îl mai practicăm, este condiția esențială a comuniunii cu fastuosul univers de idei și senti-

Casa natală
a lui Beethoven
la Bonn.

BEETHOVEN.

de Mircea Horia SIMIONESCU

mente al muzicii lui. Cutare muzicolog își închipuie a descoperi într-o serie de lucrări populare, pretenție ridiculă, de vreme ce ideile muzicale au o altă factură, o altă structură decât cele ale narațiunii; un cronicar neinspirat atribuie acestui fermecător poet numai calități gigantice, eroice, patetice, transformându-l într-un fel de Iupiter înarmat cu fulgere, uitând că artistul era în esență un artizan genial, șlefuitor de diamante, lăsând să-i lunece printre degete, cu cel mai firesc gest, nisipul scripitor. Aș îndrăzni să cred că cel care ascultând, de pildă, *Simfonia a V-a* își simte în mușchi tentația de a mășălui, nu-l înțelege corect, pentru că, în ciuda tumultului, a prăvălirii zgomotoase de tobe și alămuri, această capodoperă ascunde o gândire, o sensibilitate ce aparțin mai curînd registrului ideilor gingașe, cum ar fi spus Paul Zarifopol, un șir de meditații riguroase, intime, despre menirea omului, ce l-ar putea compara cu cei mai subtili, mai pătrunzători analiști ai sufletului omenesc. Copleșitor în opera marelui compozitor este faptul că, știind ca nimeni altul să plămădească demiurgic Everești, el n-a încetat nici o clipă de a le așeza în culele văilor abrupte, tremurătoare, delicatele izvoare de apă vie, jocul de nuanțe al penumbrelor. În adîncimea simfoniei *Eroica*, în *Concertul nr. 5 pentru pian* sau în *Missa solemnis*, sub largile, impunătoare arcade ale construcției, se ascund mișcări ale inimii cu un palpit foarte delicat, combinații emoționale farmaceutic dozate — temperamentul impetuos al artistului fiind întotdeauna strunit la maximum de o știință a efectelor pe care numai cunoașterea apropiată a vieții e în stare să ne-o indice. Beethoven este geniul impetuoșității, eroismului, al desfășurării definitive de forțe grandioase — ale pămîntului și ale cerului — dar el este în același timp (și acest aspect este uitat adesea) liricul hipersensibil al stărilor sufletești de fiecare zi, al bucuriilor și amărăciunilor noastre cele mai simple. Îl simțim contemporan cu noi pentru că, asemenea marilor lirici, unor Goethe, Hugo sau Eminescu, artistul știe să intimizeze sentimentul și fiorul, gîndul înalt și percepția marelui spectacol al vieții. Ascul-

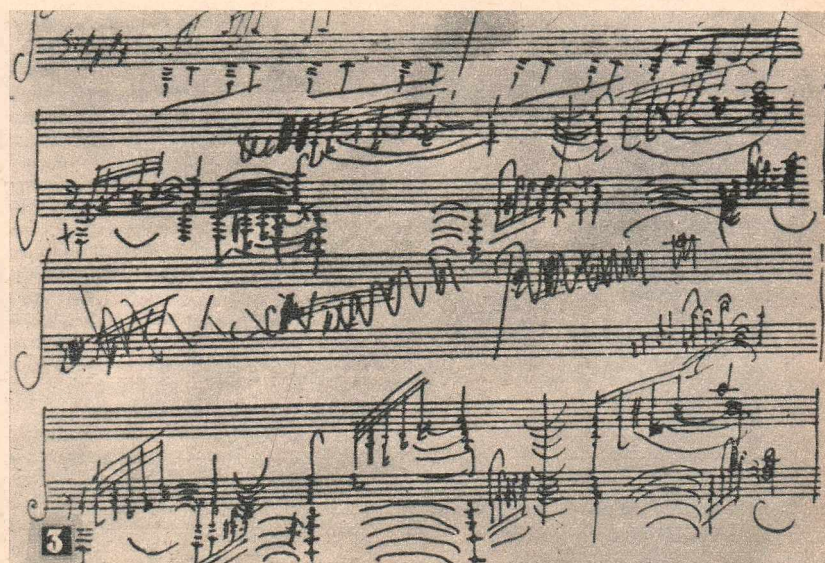
tați sonatele pentru pian, acea profundă, tulburătoare meditație care se numește *Hammerklavier*, dar ascultați triourile sau sonatele *Patetica* și *Appassionata*, care, structural, ca sens filozofic și ca exprimare, ni se adresează direct, cu o mare sinceritate, dezvăluind o simțire omenească spontană și larg cuprinzătoare. În amplele esuri sonore care se numesc *Simfonia Destinului*, *Simfonia a IX-a* sau *Concertul pentru vioară*, ca și în înfloratele, intimele meditații cunoscute sub titlul de cvartete — îndeosebi ultimele dintre ele — geniul artistului a exprimat, într-un limbaj pe cît de transparent, pe atît de elocvent, întregul univers de simțire și de gîndire al omului modern. Să nu ne lăsăm înșelați de falsă interpretare, vulgarizatoare, a «luptei dintre bine și rău». Să reținem în schimb ideea că e asemenea frumusețe, o asemenea noblețe a gândirii au o menire mai înaltă: aceea de a înnobila spiritul și de a descuraja gîndul mizer sau impulsul criminal. Dacă contemporanii recunosc în Beethoven pe cetățeanul umanității capabil să-i reprezinte într-un dialog cu eventuale ființe extraterestre, aceasta vine din încredințarea că opera lui este definitorie pentru omenire, pentru gradul de înălțime la care simțirea și tensiunea gîndului au reușit să se contopească într-un tot sublim. Cele mai ample, mai perfecte tratate științifice sînt incomplete și nesigure în comparație cu opera lui Beethoven, în a descrie, a explica și a elogia adîncimea, vastitatea și forța ființei omenești.

Lumea noastră, în epocă prefacere, recunoaște în creația Titanului un simbol al reînnoirii sale revoluționare. De aceea, sărbătoririlor închinat geniului său li se acordă importanța și amploarea la scară mondială. Năzuim către pacea și înțelegerea tuturor popoarelor, către cunoașterea apropiată dintre oameni, către instaurarea principiilor umane cele mai nobile în această lume îndelung încercată. În această privință, e o fericire să avem conștiința, cu valoarea de argument al argumentelor, că Beethoven ne exprimă cuprinzător, că în opera lui ne oglindim, ca într-un cristal și în formule artistice fără egal, atît măreția cucerită istoric, cît mai ales măreția către care omeneste aspirăm.

1 Un afiș
anunțînd primul
concert public
al lui Beethoven.
la Viena — 1795.

2 Titlul manuscrisului EROICA.
Pe el se află
dedicația autografă
a lui Beethoven
cătregeneralul Bonaparte.
Dedicația a fost ștearsă
mai tirziu
tot de către Beethoven.

3 Pagină din
SONATA LUNII.

S puneam pînă mai ieri Craiova și gîndul ne fugea la cea mai mare termocentrală a țării. Acum afirmația apare ca țînînd de un trecut îndepărtat. Locul de frunte i-a fost răpit pe nesimțite de Deva.

Primii care s-au bucurat au fost, cred, constructorii, pentru că sînt întîii care se întrec între ei și pe ei înșiși.

De data aceasta, nu s-au terminat încă lucrările de la Deva și în Gorj a pornit să se înalțe cel mai puternic edificiu de lumină al tuturor țînurilor românești.

Străbați Tîrgu Jiul și satele învecinate, pe nesimțite, fiindcă privirea îți este furată de stîlpii brăncușieni de la locuințele oamenilor și de viața colorilor de pe ziduri. Apoi drumul se ramifică, drumul acesta asfaltat de curînd și cu un anumit scop: ușurarea transporturilor către două noi localități ce capătă aspect de simbol în ansamblul economiei noastre: Rovinari și Rogojelu.

Spre Rovinari, exploatare minieră de suprafață, unică la noi, atît prin capacitatea sa cît și prin modul de exploatare, excavatoarele și, în general, utilajele cresc spre asemenea înălțimi încît ai impresia unor sonde sădite foarte aproape. Nu e la mijloc o simplă comparație: un excavator cîntărește 2 000 de tone, iar aurul negru și întărit al pămîntului se află adesea la doi pași sub scoarță.

Drumul din dreapta te duce în fața unui mare șantier. Cînd îi afli rostul înțelegi pentru ce s-au ales aceste terenuri ca temelie. Te întîmpină de departe zidurile de zeci de metri care îți închid lumina spre cerul limpede. Ici-colo, oricît ai fi de departe, licărește flacăra sudurii autogene. Prin ceață sau noapte ai impresia ivirii stelelor. Aici se va ridica cea mai de seamă termocentrală a țării, puterea ei finală atîngînd 1 720 MW.

Combustibilul necesar funcționării ei va fi lignitul extras din bazinul carbonifer alăturat — Tismana-Rovinari. Deși cu o putere calorică inferioară, acest cărbune își va găsi aici cea mai chibzuită utilitate. El va fi livrat centrului pe benzi transportoare la granulația de 30 mm.

Centrala termoelectrică Rovinari va fi o centrală de condensatie și va funcționa în regiunea centrală de bază. Combustibilul auxiliar folosit va fi păcura, utilizată la punerea în funcțiune a cazanelor de abur și la stabilizarea arderii în perioadele de funcționare a cazanelor cu sarcini parțiale. Apa de răcire va fi captată din canalul de deviere al Jiului. Bazinul are o lungime de 108 m și este situat la circa 800 m de centrală, lîngă confluența cu regularizarea rîului Tismana. Centrala va funcționa în circuit deschis, mixt sau închis și pentru aceasta este dotată cu turnuri de răcire cu tiraj natural. În etapa a doua, etapa de extindere, se vor construi 4 turnuri cu o capacitate de 4 200 mc/h.

Lucrările primei etape, deja începute, se află în plină desfășurare. S-au executat fundațiile la clădirea principală, s-a înălțat un perete al sălii de mașini, se execută corpul intermediar de 35 de metri. Urmează să se facă montarea cazanelor pe fundațiile deja turnate. La sfîrșitul primei etape vor intra în funcțiune două grupuri de cîte 200 MW fiecare. Cel de-al doilea grup va începe să funcționeze în trimestrul III al anului 1972.

Etapa a doua de dezvoltare a centralei termoelectrice Rovinari prevede extinderea puterii de la 400 MW la 1 720 MW. Puterea de 1 320 MW, corespunzătoare celei de-a doua etape, se va realiza prin instalarea a 4 blocuri de 330 MW, alcătuite fiecare din cazane de abur tip Benson.

Dacă străbați de-a lungul sau de-a latul cele aproape 30 de hectare, cît va ocupa în final termocentrala, n-ai să înțelegi mare lucru din amploarea viitoare cetăți. Pe masa inginerului șef al grupului de șantier de construcții și instalații Rogojelu, centimetru cu centimetru, proiectul elaborat de Institutul de studii și proiectări energetice a început să se confunde cu realitatea.

Pe șantier te surprinde liniștea și siguranța oamenilor. Ai fi tentat, necunoscînd adevărul, să-i vezi impresionai de greutatea construcției. Nici pe departe nu poate fi vorba de așa ceva. Colectivul de aici are în nucleul său acumulată experiența termocentralei de la Craiova. De la directorul tehnic — Alexandru Tulească — și pînă la cele mai restrînse echipe, s-a produs un transfer în masă. Oamenii sînt învățați cu munca din cîmpul deschis, și viscolul sau condițiile inerente oricărui început nu poate să le steargă niciodată zîmbetul prietenesc. Avînd zece sau douăzeci de ani de șantier, viața lor se confundă cu istoria termocentralelor electrice de pe întinsul țării. Iată un exemplu: fierarul betonist Nicolae Diaconu — constructor la Sîngeorgiu de Pădure, apoi la Borzești, la Craiova și, în sfîrșit, la Rogojelu. Echipa pe care o conduce se detașează simțitor prin succesele dobîndite. Fiecare experiență cîștigată mai înainte devine aici de un real folos. Lîngă echipa sa se alătură, prin dibăcia și hărnicia oamenilor, echipele de dulgheri conduse de Petre Șerban și Constantin Anca.

Muncitorii rămași în locuințele stabile de la Craiova au fost înlocuiți cu lucrători din satele învecinate ale Rogojelului. Peste ani reporterul le va aminti începuturile, în acest șantier de însemnătate covîrșitoare, iar ei vor avea suficiente motive de laudă. Pentru ei s-au organizat de pe acum cursuri cu participarea în producție. Meseriile lor viitoare vor fi cele de maximă utilitate: zidari, dulgheri, betonisti.

Pentru că e vorba de cea mai mare termocentrală a țării sînt tentat să fac comparații.

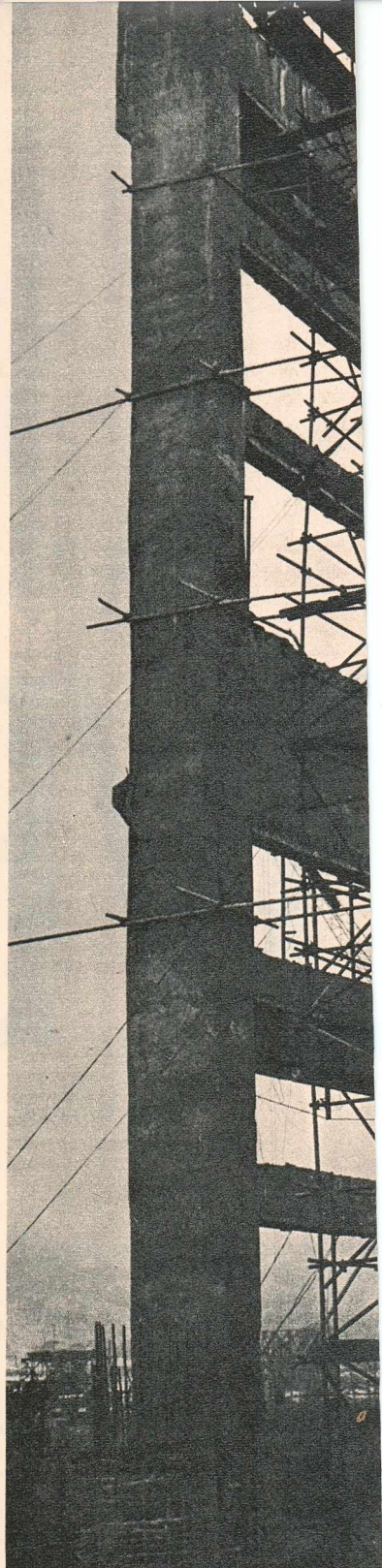
La Porțile de Fier — cea mai mare cetate care folosește apa — munca în mijlocul apei, sau înconjurată de stîncă, are aspect de luptă cu forțele naturii. Aici însă natura a fost mult mai darnică și lucrările nu sînt spectaculoase decît raportîndu-le la timpul realizării lor și la metrii adăugați solului. Totuși, să nu uităm că puterea instalată a termocentralei, în ciuda muncii constante și lipsite de dramatism, va depăși Porțile de Fier. Lucrările de construcție de la Rogojelu vor depăși 2 620 000 mc săpături, 291 000 mc betoane, se vor folosi 416 000 mp de cofraje și se vor tencui 265 000 mp de zidărie. Peste 11 kilometri de conducte azbociment vor fi utilizate, în timp ce tuburile de beton vor atinge impresionanta cifră de 55 km.

Despre proporția lucrărilor pot vorbi, credem, cele 67 000 de tone de ciment necesar.

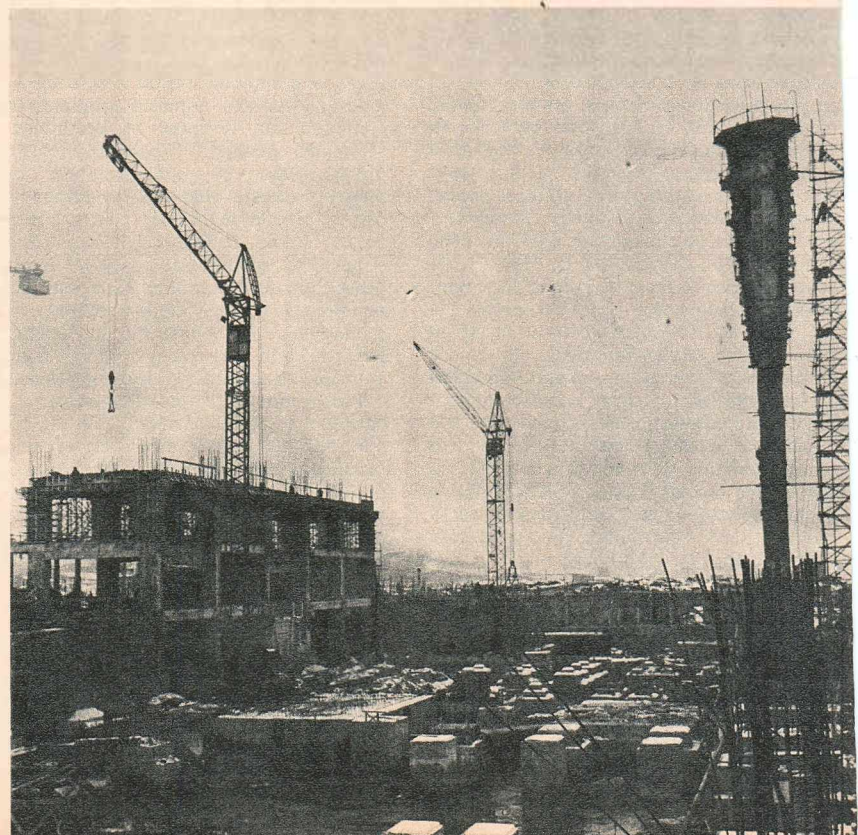
Industria națională va face față cu succes nevoilor de aici. Cazanele necesare termocentralei cu o putere de primă mărime în lume, vor fi construite în țară. Uzinele Vulcan vor livra cazanele, iar turbinele vor fi construite la Uzina de mașini grele din București. Greutatea aproximativă a echipamentului montat la termocentrala Rogojelu este de 40 000 tone.

În istoria construcțiilor românești de acest gen unele lucrări vor rămîne înscrise ca un succes de seamă. La această termocentrală se vor înălța turnuri de răcire cu o înălțime de 140 m. În țara noastră pînă la această dată, înălțimea maximă era de 50 m. În etapa a doua cele 4 turnuri de răcire vor avea o capacitate de 42 000 mc fiecare. Pentru execuția lor, șantierul a avut pentru anul 1969 o temă de cercetare științifică, care să conducă la găsirea unei soluții de înălțare după platforme suspendate de coaja turnului. După cum ne informează inginerul șef Mircea Pătrășcioiu, conducătorul acestui colectiv de cercetare, platformele vor fi propulsate pe verticală cu ajutorul verinelor obișnuite de glisare printr-un sistem original. Instalația de execuție s-a experimentat și a dat rezultatele așteptate, urmînd să se aplice atît în execuția turnurilor, cît și la alte construcții. Este cea mai convingătoare dovadă a legăturii ce trebuie să existe între munca de cercetare și producția propriuzisă.

În etapa a doua a construcțiilor de la Ro-

temelia celeii mai mari cetăți

de Petre ANGHEL
Fotografii de S. STEINER

o termocentrală ca cea de la u. cea mai mare din țară, evident voievo de asemenea temelii.

Peretele sălii de mașini, adevărată pavăză, cu o lungime și lățime ce depășesc zeci de metri.

Braderii industriale.

Biografiile inginerilor Ion Florea și Alexandru Vlad, sau cea a șefului de brigadă Victor Diaconu se vor împleti pentru ani de zile cu viața termocentralei.

gojelu se vor ridica cazane turn ce vor produce 1 000 de tone abur pe oră, ceea ce înseamnă o capacitate foarte mare față de cele obișnuite. O serie întreagă de instalații auxiliare, care în mod normal se montează la sol, se vor monta de data aceasta după un sistem nou (nu numai în țară dar și în lume) cu numeroase avantaje. Noutatea acestei lucrări unice constă în suspendarea cazanului turn pe un schelet de beton armat de 92 m înălțime.

Aceste preocupări speciale nu au stingerit eforturile pe care conducerea șantierului le îndreaptă spre organizarea amănunțită a locurilor de muncă, de fixare a muncitorilor, de specializare a loturilor. Rodul acestor măsuri s-a făcut simțit în creșterea substanțială a productivității muncii în anul trecut și în condițiile create în vederea continuării succeselor. Numai elaborarea de normative privind munca în acord la turnul de răcire de 140 m înălțime va aduce trustului o economie de 100 000 lei.

Întocmindu-se planuri de măsuri tehnico-organizatorice, concrete și amănunțite, pentru fiecare loc de muncă în parte, roadele nu vor întârzia să se arate.

La Rogojelu munca nu capătă caracter dramatic, ca la Porțile de Fier. Oamenii nu se iau de piept cu vitregia terenurilor. Această siguranță, împletită cu hărnicia și experiența lor, va da grandoare finalului — intrarea în funcțiune a celei mai mari cetăți de lumină a țării. Capacitatea ei va depăși cu mult Porțile de Fier. Poate tocmai aici trebuie căutată grandoarea muncii lor.

PE ECRANE

PREA MIC PENTRU UN RĂZBOI ATÎT DE MARE

Nu știu câți cronicari de cinema vor muri de moarte bună. Cred că cei mai mulți vom sfârși în floarea vârstei, sufocați de *imagini*. Pînă la urmă, vor năvăli peste noi, ca balaurii, secvențe din Eisenstein și Dreyer, din Fellini și Welles, din Antonioni și Miklos Jancso, căci se pare că, după o viață de om, cu atît ne alegem, să știm să arătăm cu degetul: asta este ca în Buñuel, aici seamănă cu Forman. Nu se poate ca în pînda noastră neputincioasă *imaginile* să nu se prăvălească o dată peste noi. Și asta în timp ce confrății noștri într-ale literaturii, criticii, fac o casă atît de hună cu cuvintele. Ei nu le întrebă din capul locului «de unde veniți, din Shakespeare ori din Faulkner?» Iar dacă se întîmplă ca ele să se tragă din Faulkner, să zicem, atunci avem de-a face cu o «înrudire spirituală», nu cu o imitație chinuită. Cuvîntul, ființă cu contururi aburite, nu ne sugrumă libertatea de cititor. Imaginea, cu blestemata ei pregnantă, ne îndeamnă la o permanentă stare de veghe: «Unde am mai văzut așa ceva?» Astea vor fi ultimele noastre vorbe. Chinurile vor fi și mai mari dacă ne va fi dat să ne aflăm în fața unei opere de început. Căci abia acolo năravul se desfășoară în toată plinătatea. Cel mai făgăduitor debut cinematografic al nostru din ultima vreme, cel al lui Radu Gabrea, nu a fost ferit de o astfel de adulmecare. Este tristă încordarea aceasta, cu atît mai mult cu cît știe oricine cît de greu își adună apele cinematografia noastră. Important mi se pare ca, în anumite momente, sa știm cui ne dăm votul, alcătuitoarelor de povești duioase și colorate, cu false pretenții de intelectualism, sau celor care se chinuie pentru ca nici un cmp de peliculă să nu rămînă neutru. Gabrea face parte din familia celor din urmă și debutul său ni se impune tocmai prin această zbatere ce ne încredințează că avem de-a face cu un adevărat artist. Cu un scenariu suficient de firav, cum a fost cel de la care s-a pornit (abia îl recunoaștem pe D.R. Popescu) «*Prea mic pentru un război atît de mare*» putea să ajungă, foarte bine, o frumoasă poezie cu mici viteji de felul acelorora cum se mai zic pe la unele serbări școlare. Meritul tînărului cineast este de a fi izbutit să încarce cu semnificații mai înalte povestea copilului de trupă participant la război. În cele mai bune din scenele sale, filmul are intensitatea unui strigăt de răzvrătire împotriva urgiei care distruge firescul vieții, întronînd legi absurde.

Proporțiile cataclismului se dilată atocmai atunci cînd un copil este obligat să trăiască în mijlocul lui. Dorul după frumusețea normalului, a cotidianului și a liniștii, a mișilor bucurii, străbate în permanență pelicula, dîndu-i o unitate a sentimentului, aș spune, un ton fundamental, discret și sincer, în ciuda *scriiturii* cinematografice fragmentate, alcătuită din atomi ce alunecă mereu în direcții contrare. Tristețea sfîrtecării rosturilor firești ale lucrurilor marchează toate stările eroilor și pentru a-i croi drum cineastului nu i-au trebuit nici fraze ample, nici caligrafieri ostentative, ci doar cîteva punctări ce trădează capacitatea de a smulge amănuntul de pe un teren îmbicsit de *ne semnificații*, așezîndu-l în alte raporturi, într-o lumină cu adevărat revelatoare. Mă gîndesc, în acest sens, cît de frumos ni se spune că riurile sînt făcute pentru a fi privite de pe pod, în neștire, de ochii unui copil, nu pentru ca oamenii hăituiți să-l străbată cuprinși de groază ca în fața potopului: piinea este făcută să te bucuri de ea, să o așezi în plin soare și să ți se pară un mi-

Magda MIHĂILESCU

(Continuare în pag. 18)

ACTORI PE CARE AM DORI SĂ-I CUNOAȘTEM

Fie și numai această fotografie și tot am avea dreptul nostru, omenesc, să ne întrebăm: la urma urmei de ce să nu vedem și noi un film cu actrița engleză JILL ST. JOHN? Frumoasă se vede a fi, iar lumea spune că este și spirituală.

Foto 20th Century Fox

INIFRANCE

telegrame

● Jacques Perrin (foto 1) a primit o distincție instituită de curind: Premiul Raoul Lévy, fondat în memoria cunoscutului producător dispărut acum patru ani. Tinărului actor francez i-a fost acordat acest premiu pentru calitatea sa de coproducător al unui film de amplă rezonanță socială și politică: «Z», al lui Costa Gavras. De altfel, același film a mai dobândit Steaua de cristal pe 1969 și Premiul criticilor newyorkezi. Ar fi cazul să-l vedem și noi.

● Să nu-l credem niciodată pe Buñuel când anunță că se va lăsa de cinematograful. Nici nu a terminat «Tristana» (cu Catherine Deneuve) și oamenii bine informați spun că marele cineast se și gindește la un alt film, al cărui titlu ar putea fi «Călugărița». Nici o legătură cu Diderot și Rivette.

● Presa londoneză salută debutul ca regizor de teatru al fostului James Bond, actorul Sean Connery. Este vorba de piesa lui Allan Herman «Te-am văzut tăind lămiiul», cu Diane Cilento — soția lui Connery — în rolul principal.

● Regizoarea iugoslavă Soja Jovanovic ecranizează piesa lui Nusić «Tată din constrângere». Interpreți: Dora Calenic, Dragutin Paskaliovic, Ana Krasojevic și debutanta Mirjena Nicolic.

● Selecția franceză la Festivalul filmului de la Osaka este alcătuită din filmele «Copilul sălbatic» (foto 2) al lui Truffaut și «Marea dragoste» al lui Pierre Etaix.

● Veruschka, celebru manechin, devenită și mai celebră după colaborarea cu Antonioni în Blow-up, se reîntoarce pe platouri. De data aceasta — în calitate de realizatoare și producătoare a unui documentar ce se va ocupa de propria sa persoană.

...compunere, ota inegera, cu Claire Bloom-1965 etc. Printre numeroasele sale turnee, in U.R.S.S., in S.U.A., printre spectacolele sale de music-hall și TV,C.A. găsește timp să apară și pe ecran. Ultimele sale filme sînt *Caroline chérie*; *Candy* (1968); *Les temps de lous*; *Les Jeux* și *The Adventurers* (1969) cu Candice Bergen.

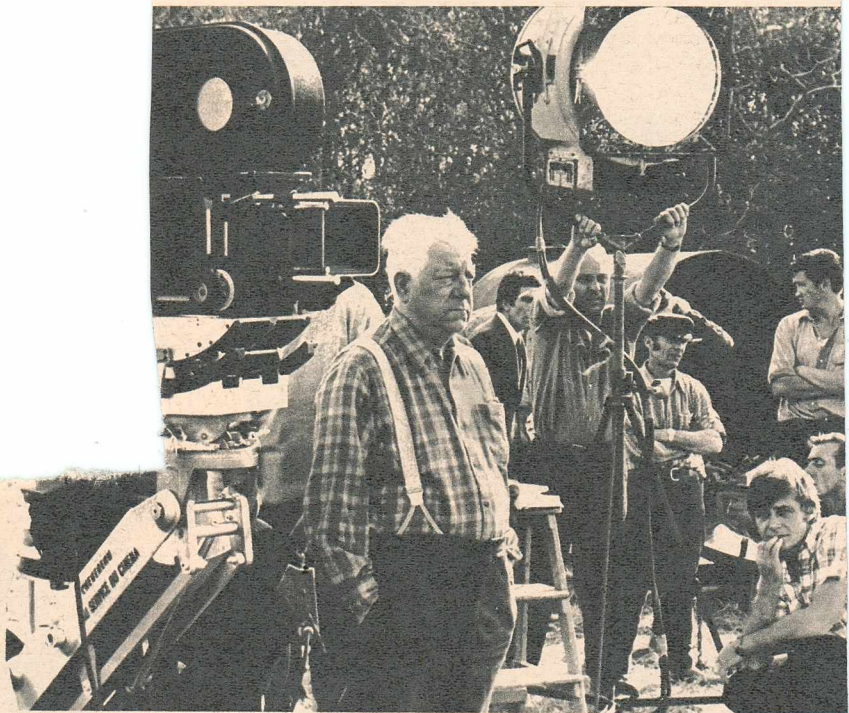
AYRES Lew

Actor american de film născut la Minneapolis (Minnesota-S.U.A.) la 28 decembrie 1908. Studiază la Universitatea din Arizona, unde se afirmă mai mult în domeniul muzicii, ca un excelent instrumentist, iar mai tîrziu ca șef al unei formații de jaz, cu care întreprinde turnee în S.U.A. și Mexic. Ajungînd și la Hollywood, L.A. va abandona fără regrete muzica, fiindcă producătorii, întotdeauna în căutare de figuri noi, au constatat că are un chip agreabil și știe să se comporte firesc în fața aparatului. Debutul său în film (*Compromised*-1927), deși într-un rol minor, este o reușită. Veritabila sa afirmare se produce însă în 1929, cînd este promovată, fără tranziție, partener al «divinei» Garbo în ultimul ei film muz: *Sărutul*, și în anul următor cînd capătă rolul principal în ecranizarea faimosului roman *Pe frontul de vest nimic nou*, de E.M. Remarque, unde L.A. face dovada unor surprinzătoare calități dramatice. În ambele filme, el a avut șansa să fie îndrumat de doi

mari cineaști: Jacques Feyder și Lewis Milestone. La 22 de ani, L.A. este un star de prima mărime al Hollywoodului, care turnează în filme variate ca gen, inegale ca valoare: 1930: *Common Clay*, cu Constance Bennett; 1931: *The Iron Man*, cu Jean Harlow; 1933: *Don't Bet on Love*, cu Ginger Rogers; *Sîlbiciunea mea*, cu Lillian Harvey; *Tirgul iluziilor*, cu Janet Gaynor; 1935: *Dragoste la loterie*, cu Pat Paterson; 1936: *Misterul camerei obscure*, cu Gail Patrick; 1937: *Ultimul tren din Madrid*, cu Dorothy Lamour; 1938: *Vacanță* (r: George Cukor), cu: Katharine Hepburn, Cary Grant; *Broadway Serenade*, cu Jeannette MacDonald; 1939: *Iți amintești?* cu Greer Garson; *Fete moderne*, cu Lana Turner; 1941: *Maisie Was a Lady*, cu Ann Southern. În 1936 face o (unică) experiență în regie: *Hearts in Bondage*, iar din 1938 devine protagonistul unui popular serial polițist: *Doctor Kildare* (1938-1942-r: Harold Bucquet, cu Lionel Barrymore). Războiul marchează o eclipsă în cariera lui, care va cunoaște de-abia din 1946 un reviriment de cîțiva ani, datorită unor filme de prestigiu: *The Dark Mirror* (1946-r: Robert Siodmak) cu: Olivia de Havilland; *The Unfaithful* (1947) cu Ann Sheridan; *Johanny Belinda* (1948-r: Jean Negulescu) cu Jane Wyman; *The Capture* (1950-r: John Sturges) cu Teresa Wright. Ultimele sale apariții pe ecran, după o altă lungă absență, sînt două roluri de compoziție în două filme mari: *Advise and Consent* (1962-r: O. Preminger) cu: Charles Laughton și Henry Fonda și *The Carpetbaggers* (1964-r: Ed. Dmytryk) cu Carroll Baker și Alan Ladd. L.A. a fost căsătorit de două ori, cu actrițele Lola Lane și Ginger Rogers.

Constantin POPESCU

...le-am realizat pînă acum, doream să evadez din climatul lor intimist, să mă apropiu de o temă mai violentă, nu pentru a fi pe gustul zilei, nici pentru a da satisfacție unui anumit spirit comercial, ci pentru că înainte de toate, îmi place să povestesc, să disec un personaj. Filmul, al cărui punct de pornire este un roman de

ag. 16)

n face Ștefan Radof în una din cele mai bune scene ale filmului făcută pentru o mie și unul de lucruri, printre care și năzbitiile a oarba, și cufundarea în lumea vrăjită a circului, dar nu pentru măr și printre ruine. În spatele unor astfel de momente cred că ar tre l autentic al lui Radu Gabrea și, nu mai puțin, al colegului său, ope nase, a cărui contribuție este esențială. De altfel, cineastul însuși uu pe sine, chiar și atunci cînd compune vizibil și mărturisit sub j or copleșitoare pe care ni le lasă maestrul, cînd încearcă să se elie Oricite exerciții de stil ar putea fi citite pe parcursul filmului — și s aceastea alcătuiesc trăsătura definitorie a autorului, ci tocmai ca i se lăsa sufocat de ele, de a descoperi un colț nescormonit încă E limpede că scena împușcării, a umilirii trupurilor goale seamă i Jancso. Dar de ce să avem ochi numai pentru ea și să trecem urte pe lîngă o secvență cum este cea a panoramării chipurilor c e autenticitate, înțeleasă în termenii artei, nu ai străzii. Gîndir aspătului debutant, matură și cultivată, cunoaște, fără îndoială, cenzurării.

LUMII se

Michel Lambesc, cuprinde pe generic numele lui Serge Gaisbourg, autorul muzicii, Pascal Jardin, autorul dialogurilor, al operatorului șef Walter Wottiz. Partenerii lui Jean Gabin sînt André Weber, Pierre Dut, Eleonore Hirt, Christian Barbier, Danièle

Ajoret, Michel Barbey, F Marten.

(Informațiile și fotografiile ne-au fost puse la dispoziție de către casele de producție S.N.C.-P.A. GAFER prin amabilitatea doamnei Paulette Andrieu atașată de presă.)

▲
23 iunie 1967. Antoine Guérini este împușcat de doi necunoscuți. Clanul e decapitat.

▲
În timp ce «șeful» este înmormintat la Calenzana, vila răposatului este jefuită de un novice: Claude Mandroyan.

CINE A DECAPITAT „CLANUL DIN MARSILIA“?

CONSTELAȚIA GANGSTERILOR
CU DECORAȚII,
CÎTEVA CADAVRE
ȘI UN PROCES „NECONCLUDENT“

Barthélemy-Mémé-Guérini (X), la reconstituirea asasinării
lui Mandroyan.

Unul dintre cele mai răsunătoare procese din ultimii ani. Cordoane de polițiști înconjoară Palatul justiției din Paris. La bara apărării se perindă somitățile baroului francez. Pe banca acuzării, șefii bandeii de gangsteri care au patronat un lung șir de lovituri spectaculoase: reprezentanții clanului Guérini, cei care au condus timp de aproape trei decenii, pînă în preajma procesului soldat cu sentințe severe, întreaga activitate a lumii interlope din sudul Franței.

Barthélemy Guérini — supranumit «Al Capone al Franței» — fratele său Pascal și acoliții lor Dominique Poli și Henri Rossi au înaintat un recurs Curții de casație. Se presupune că ultimii supraviețuitori ai clanului vor face tot ce le stă în putință, vor apela la ultimii sprijinitori pe care îi mai au ca să obțină rejudecarea procesului sau — în ultimă instanță — o eliberare discretă înainte de termen. N-ar fi exclus să și reușească. Indiferent însă de rezultatul demersurilor pe care le vor face, mitul s-a spulberat. Istoria «imperului Guérini» — pe care vom încerca aici s-o redăm pe scurt — aparține trecutului.

PIETRELE IMPERIULUI

«Fiul meu Antoine — spunea Felix Guérini, tăietor de lemne într-o pădure din Corsica — a intrat în politică și a reușit». Era vorba de o politică cu totul specială, în Marsilia anilor '30 supranumită pe atunci «un Chicago

fără incoruptibili». Aici, Antoine, fiul cel mare, și-a început cariera ca proxenet. Cînd treburile au început să-i năvălească și-a adus la Marsilia cei patru frați rămași în C. Împreună au început să-și croiască drum în lumea interlopă a marelui port. În așa fel încît, în preajma celui de-al doilea război mondial societatea hoților și a traficantilor liezi era împărțită în două mari bande — cea condusă de frații Guérini, avîndu-l drept șef necontestat pe sieur Antoine», și o alta, în frunte cu alți doi răufăcători: Carbone și Spirito. Iar dacă în timpul războiului Guérini trece de partea Rezistenței, aceasta nu se rează decît faptului că Spirito și Carbone își oferea serviciile Gestapoului, monopolizînd această sferă de activitate. Sfîrșitul războiului izgonește din Marsilia banda boraționistă, găsindu-i în schimb pe frații Guérini cu câți de decorații. Ei își reiau vechile ocupații — au care înainte de război le asiguraseră un loc învidiat în lumea interlopă — clădind, piatră cu piatră, ceea ce să fie denumit pompos «imperul Guérini».

Proprietari ai unui număr din ce în ce mai mare de «localuri de distracție» și hoteluri, frații Guérini cîștigau — după binecunoscutele metode ale gangsterilor americani — tripourile și barurile din oraș, prostituatelor, mijloceau comerțul cu obiecte furate sau traficul ilicit de toate genurile — de la țigări la la stupefiantele care veneau la Marsilia din Orient și destinația S.U.A. Nici o tranzacție necurată nu le scădea de sub control. Și nu o dată — remarcă un ziarist francez — cei amestecați în afacerile clanului nu mureau infarct.

Cu toate acestea cazierea lor era la fel de curată ca cea a celui mai onorabil cetățean. În 1964, cu prilejul unei a doua de reîmprospătare a fișierului, numele de Guérini a fost șters din evidența poliției marseleze. În dosarele de evidență nu rămîne decît un proprietar înstărit de hoști și localuri. Lucrul nu era bineînțeles întîmplător: clanul știuse să se facă util unor anume cercuri politice și de afaceri, să-și recruteze «prieteni» în înșeși rîndurile poliției, care renunțase să se mai amestece în treburile lor.

Afacerile patronate de Guérini continuau să progreseze în «imperul» ce se întindea acum pe toată coasta franceză.

AȘA A ÎNCEPUT SFÎRȘITUL

23 iunie 1967. Pe cînd se afla în fața unei pompe de apă, alături de fiul său, în automobilul pe care i-l dăduse în împlinirea a 18 ani — Antoine Guérini e împușcat de doi necunoscuți care trase de doi necunoscuți aflați în apropiere pe o motocicletă. «Clanul a fost decapitat» — scriu ziaristii francezi — Luce și Antoine e luat de fratele său Barthélemy Mémé.

Se fac în legătură cu «lichidarea» lui Antoine diverse presupuneri. Că ar fi fost de pildă o răzbunare pe seama asasinării lui Robert Blémant, fost comisar de siguranță trecut în tabăra adversă. Mai inteligent decît Antoine Guérini, instruit (în timp ce Antoine era analfabet), zînd să dea o orientare mai modernă «metodelor de lucru», Blémant devenise pentru Guérini un rival redutabil. La 4 mai 1965 el moare mitraliat în timp ce se afla în volanul Mercedesului său. Ulterior, toți cei bănuți că au participat la lichidarea lui Blémant pier pe rînd de moarte violentă. Aceasta ar fi una din ipoteze. Potrivit altor presupuneri, Antoine Guérini ar fi încercat să-și extindă activitatea în Paris, în domeniul rezervat al unei alte bande — și a fost în consecință înălțurat. În sfîrșit, nu este exclusă posibilitatea ca ucigașii lui Antoine să fi lucrat pe seama «clanului napolitanilor» — o bandă care, operînd tot în Marsilia, ar fi încercat să detronizeze «dinastia Guérini». Și, ipotezelor nu se oprește aici — dar totul se măsoară în funcție de presupuneri. Atît «mîna care a apăsat pe trăgaci» și «oamenii care au manevrat din umbră» n-au putut fi descoperiți nici de poliție și nici de membrii clanului.

CEL CARE PĂCĂTUISE PRIN IGNORANȚĂ

Cîteva zile după asasinarea lui Antoine, familia înmormintată a Guérinilor suferă un nemaipomenit, incredibil și așezat în fața poliției: în timp ce «șeful» era înmormintat cu pompă alai în Corsica natală, vila lui din Marsilia e prădată. Claude Mandroyan, novice în ale meseriei, fură din casa răposatului bijuterii în valoare de vreo 200 000 franci. De neînțeles aproape, Mandroyan era atît de «nevinovat», îmi spunea, că nici nu auzise măcar de numele Guérini. Tănuitorii bijuterii îl resping cu groază și-l previn asupra primejiei care-l pîndește. Somat de reprezentanții ai clanului, Mandroyan sfîrșește prin a înapoia familiei bijuteriile furate. Cîteva zile mai tîrziu poliția îl găsește cu trupul ciurcit de gloanțe la Cap Canaille, lîngă localitatea La Ciotière. Indiciile descoperite la locul crimei duc la barul Marcel Fillot, om al clanului Guérini. După un lung interviu, el sfîrșește prin a mărturisi. Declarația lui îi înmormintează pe frații Guérini și pe doi dintre locotenenții lui. Arestarea produce senzație: Guérini erau considerați intangibili. Fapt este că, după aproape trei decenii în care au învîrtit și dirijaseră tot felul de afaceri necurate, tîndu-și și nu o dată mîinile cu sînge, reprezentanții clanului au ajuns pentru prima dată la pușcărie. Fillot își retrage ulterior declarația, — singura de altfel pe care se bazează acuzarea — afirmînd că i-ar fi fost smulsă prin constrîngeri fizice. Ineficient însă. Numai prima lui mărturie este luată în considerație.

Cu trei zile înainte de proces clanul e din nou lovit: persoana lui Antoine Mondoloni, fiul adoptiv al lui Mémé (și el amestecat în uciderea lui Blémant). Internat în spital în urma unui accident de circulație, Mondoloni e omorât cu cinci lovituri de stilet. Totul pare să indice că cine

de Felicia ANTIP

WALKOVER

Walkover este o cursă în care aleargă un singur cal. Este victoria sigură dar jalnică a celui ce nu are adversari de înfruntat. Înving în confruntarea cu viața, eroul lui Skolimowski are totuși decența de a se da la fund după falsa sa victorie împotriva unui adversar inexistent. E un caz limită. La celălalt pol, cazul limită este mecanicul de locomotivă prezentat în emisiunea realizată de Alexandru Stark și George Stinea. El se bate, de unul singur, cu o mulțime de adversari mai tari decât el. Are 18 invenții brevetate dar de 10 ani nu izbutește să obțină aplicarea practică a nici uneia dintre ele. A născocit fel de fel de aparate și mecanisme din dorința de a contribui la securitatea traficului feroviar, a primit certificat că sînt bune și utile, dar cei care ar trebui să le valorifice nu se grăbesc. Și, culmea, inventatorului nu i se permite să conducă decât locomotive cu aburi întrucît «nu are nivelul tehnic necesar» conducerii locomotivelor diesel. Căci, nu-i așa, la tehnică și la securitatea feroviară se pricep mai bine cei ce-l privesc de sus și zîmbesc de naivitatea care-l îndeamnă să continue a inventa. Se încălcă, e drept, legi ale statului, H.C.M.-uri ale căror numere le știu cu toții pe dinafară, dar nimeni nu-i trage la răspundere. Iar mecanicul nostru conduce în continuare locomotiva cu aburi, inventează în continuare pentru lauri, pentru sertar, dar nu pentru trenurile cu care se călătorește. Ce să mai spunem atunci de domeniile fără H.C.M.-uri care să impună folosirea unor creații valoroase?

Să vorbim însă, săptămîna aceasta, despre lucruri mai plăcute, despre cîteva emisiuni valoroase ale televiziunii noastre, rezervîndu-ne dreptul de a adăuga și un «dar» atunci cînd este de rigoare.

Sus de tot, în fruntea listei se situează interviul acordat de Orson Welles televiziunii britanice în 1962, după ce realizase filmul «Procesul». Doi oameni scilicet de inteligență față în față, o discuție în care teme aparent aride ca raportul dintre opera literară și ecranizare, concepția filozofică a lui Kafka sau destinul filmului novator au fost atacate și tratate cu brio și, totodată, cu pătrundere. Un mare spectacol cu doi protagoniști de talie comparabilă (nu cu unul plus o umbră). Am ajuns la «dar» și el sună astfel: dar cîte asemenea interviuri ne oferă televiziunea noastră? Au fost unele, și le-am consemnat la vremea lor, dar degetele de la o mînă ajung pentru a le număra pe cîteva ani în urmă.

Să bifăm, pe lista premianților, și un tip de emisiune de varietăți: «Tele-cine-recitalul», ai cărui realizatori au combinat cu gust și cu îndemîinare cîteva bune procedee tehnice și artistice. Formula aceasta de spectacol scurt, desfășurat într-o sală cu un «public» foarte decorativ, dar beneficiind totodată de avantajele jocului cu imaginea permis de cinematograful și de televiziune și prezentat simplu, fără ștaif și fără dubioase incursiuni în umorul «de estradă», merită să fie cultivată. Cu condiția, evident, ca alegerea participanților să fie făcută, în continuare, cu aceeași exigență și cu aceeași dorință de a aduce pe micul ecran interpreți valoroși dar mai puțin cunoscuți sau în ipostaze mai puțin cunoscute. Pianul jucăuș din primul Tele-cine-recital, muzicanții suplimentari desenați în cel de-al doilea, sînt glume mult mai reușite decât cele ce se spun de obicei în spectacolele de varietăți. Astea au fost aplauzele. Care e «dar»-ul? Dar în agreabilul spectacol a existat un singur element distonant, și anume coregrafia rudimentară a lui Cornel Patrichi, o neîndemînică și foarte slab realizată pașăre a lui Averty. Cu atît mai distonant acest element, cu cît, în același spectacol, o tină coregrafă din lași arătase ce înseamnă să înveți cu adevărat de la un maestru (Béjart). Și fiindcă am pornit-o pe calea muzicii ușoare, să nu omitem nici «Recitalul în alb și negru» semnat de Carmen Dobrescu și Ovidiu Drugă. Nici telecronica nu vede chiar toate emisiunile și de aceea n-aș putea afirma cu certitudine că n-a fost o reluare. Firesc ar fi să fi fost o reluare. Căci ar fi fost păcat de Dumnezeu ca un film atît de îngrijit și de inspirat pe alocuri (net superior «Cabanei melodiilor», care și-a găsit loc în programul de revelion) să fi zăcut nefolosit la arhivă un an de zile. Atît a trecut de la festivalul «Cerbul de aur» care a prilejuit realizarea lui.

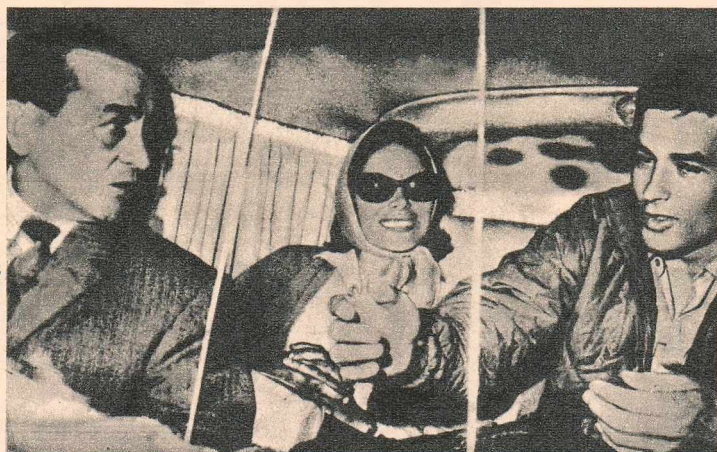
Așadar se apropie iar zilele «Cerbului de aur». Cu Dorin Anastasiu, frumos, poate prea frumos, splicuit poate prea splicuit, cu o voce remarcabilă, «dar» unde e echivalentul românesc al lui «Je suis le fils de mon papa» pe care îl cîntă parcă mai bine decât Jacques Hustin? Și cu Angela Similea, de asemenea cu o înfățișare agreabilă, de asemenea talentată și cu perspective de perfecționare. Bună alegere.

Mai ales că pare a se fi ajuns și la înțelegerea faptului că, pentru a impune pe plan internațional cîntecul românesc, trebuie să-i scoatem în față și pe Tudor Gheorghie și formații de tipul grupului feminin Venus. «Dar» cînd se va ajunge la concluzia că formații ca Roșu și negru, Olimpic, Mondial, Phoenix etc., trebuie să fie stimulate de televiziune, ajutate să-și însușească un repertoriu bogat și adecvat și, în sfîrșit, «scoase în față»? Mi se pare a fi una dintre îndatoririle televiziunii față de iubitorii muzicii ușoare, așa cum este de datorie ei să cultive talente expresive cum se anunță a fi Adrian Ionescu și să încurajeze o cît mai mare diversificare a stilurilor și genurilor. Sistemul «Walkover» nu-și poate găsi aplicare în muzica ușoară.

ilia, marele oraș portuar în care și-a surtat activitatea criminală clanul Guérini

problemele anchetei asupra asasinării lui Stepan Marcovič — dublura și «gorila» lui Alain Delon — s-a vorbit despre legăturile cunoscutor actor francez cu clanul Guérini. Fotografia prezintă pe Alain Delon și pe fosta lui soție împreună cu Barthélemy Guérini — căruia, deși analfabet, îi plăcea să pozeze în costume de actor într-ale artei și să cultive prietenia cu artiștii.

înversunează să distrugă cu orice preț rămășițele a ceea ce fusese «imperiu Guérini». De altfel aceasta va fi și teza apărării în senzaționalul proces judecat la Paris, și nu la Marsilia, «unde spiritele au prea înfierbîntate».

CINE SÎNT RĂZBUNĂTORII?

La bara apărării, 18 dintre cei mai celebri avocați ai țării au achitat acuzațiile, folosind ca argumente retragerea de răspundere a lui Fillot, alibiul, confirmat de cinci martori, al celor doi frați Guérini rămași în viață (François murise în urma unui infarct în perioada anchetei), neconcordanțele de timp dintre momentul cînd acuzații părăsiseră barul Fillot și ora asasinării lui Mandroyan. Acuzații — arată — sînt victimele propriului lor mit, căci, practic, căci Mandroyan le restituise bijuteriile, lichidarea lui Mandroyan nu mai avea nici un sens. Guérini au vrut să răzbune afonșul suferit, Guérini bănuiau că Mandroyan e amestecat în omorîrea lui Antoine — afirmă acuzarea — și l-au omorît pentru ca «mitul» să nu fie știrbit, pentru ca familia să-și păstreze prestigiul. În cele din urmă, după mai bine de o săptămînă de dezbateri, sentința este pronunțată. 20 de ani de închisoare pentru Barthélemy, 15 pentru fratele său Pascal, 15 pentru «locotenenții» lor Poli și Rossi, și 10 ani de închisoare pentru Fillot.

În procesul acesta legea n-a fost aplicată — avea să spună Jacques Isorni, una dintre cele mai proeminente personalități ale baroului francez. Se pare că, într-adevăr, în punctul de vedere al aplicării foarte «la obiect» a legii,

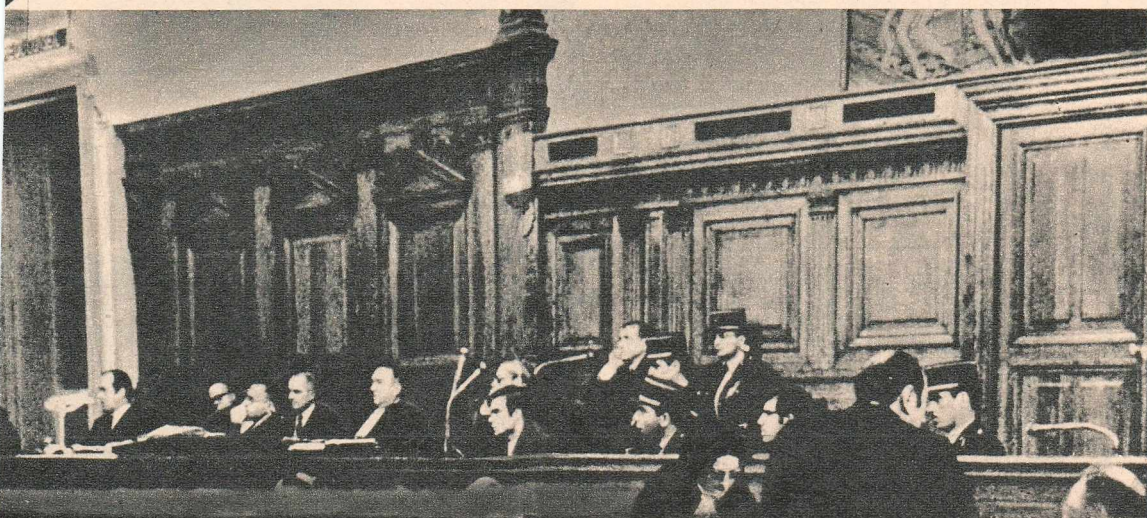
verdictul ar fi discutabil. Acuzarea — s-a afirmat — s-ar fi bizuit mai mult pe presupuneri decât pe probe. Rămîne verosimilă ipoteza potrivit căreia frații Guérini ar fi fost victimele — de loc nevinovate — ale unei alte bande, care le-ar fi pus în cîrcă asasinarea lui Mandroyan pentru a le da lovitura de grație. Dar avînd în față asemenea «personalități» ale lumii interlope, putea justiția să le ignoreze trecutul? Achitarea lor n-ar fi fost un scandal?

Procesul, implicațiile «căderii imperiului Guérini», «unul dintre cele mai mari imperii ale crimei din Europa», «mafia din Marsilia», au fost larg comentate și analizate în presa franceză, considerate fiind un fapt semnificativ, caracteristic acestei epoci. Schimbările survenite în societate — s-a spus — ajung mai devreme sau mai tîrziu și pînă la ceea ce constituie marginea ei. Și cum poate cineva să conducă «lumea» — fie ea și interlopă — cînd e analfabet? Cum se mai poate face util aceluia de al căror sprijin are nevoie, cînd an de an totul evoluează și el rămîne pe loc? Nici alianța dintre unele personalități și capii lumii interlope nu mai e ceea ce a fost altădată. Ajutorul gang-ului «dinică» solicitat, e astăzi oferit și din ce în ce mai disprețuit. Și nici poliția nu mai arată dușmanilor sus-puși respectul de odinioară.

Prea siguri pe ei și pe puterea lor, «regii neincoronati ai lumii interlope» au ajuns, se pare, la capătul drumului, încheindu-și lamentabil cariera de tristă amintire.

Delia ȘTEFAN

Procesul, unul dintre cele mai răsunătoare din ultimii ani.

de H. DONA

Am scris mai demult că, dintre toți cititorii, amatorii de sport, de fotbal mai ales, sînt cei mai ușor iritabili și că din te miri ce sînt gata să ia foc, ținînd la stîlpul infamiei pe oricine nu s-ar exprima cu destulă reverență față de idoli stadioanelor. Trebuie să ne facem acum autocritica; nici nu bănuiam ce cantități de lirism, de gingășie și capacitate elegiacă se ascund în sufletele celor pe care ne-am obișnuit să-i numim microbiști. Colegul și colaboratorul nostru Emanuel Valeriu (el însuși un sportiv, sentimental pînă la registrul romantei) ne-a arătat cîteva din scrisorile primite în urma unei recente cronici apărute în revista noastră. Corespondenții sînt toți suporteri ai clubului «Progresul» (unii scriu chiar pe o hîrtie al cărei antet exprimă această calitate) și toți mulțumesc pentru sprijinul pe care Valeriu (și «Flacăra») îl acordă propunerii ca iubitul lor club să primească denumirea de Venus. Îi înțelegem foarte bine pe suporteri. Aminteam acum cîva timp faptul că iernile copilăriei și adolescenței noastre ni se par mai frumoase și mai «adevărate» decît iernile actuale; tot așa, meciurile și jucătorii de demult ni se par aureolați de o strălucire pe care, în nici un caz, contemporanii noștri nu o pot (încă) avea. Iașin, o fi el formidabil, dar Zamora, ehei... Din moment ce nu mai putem avea 15 sau 18 ani, măcar să avem iluzia tineretii citind în gazetele de azi: «Venus bate Juventus cu 2-1» (sau viceversa, ca să nu se supere ploiestenii...). Și apoi, «Progresul» exprimă o noțiune filozofico-socială încă destul de controversată, pe cînd cu Venus (fie ea Anadyomene sau Kallypigos, din Cnidos, din Milo sau de pe Splai) toți sîntem de acord.

Tovarășul profesor Gh. Barboni ne trimite, din nou, o lungă și interesantă scrisoare. Între timp, unul din necazurile dumisale pare să se fi rezolvat; din cite am înțeles, emisiunea «Musicorama» a reintrat în programul Televiziunii. Sugestia de a organiza o anchetă cu privire la raporturile dintre «șefi și subordonați», o găsim interesantă. Deși, într-un fel sau altul, ne-am mai ocupat de această problemă promitem totuși să mai revenim într-un mod mai concret. Cititorul nostru se plînge de asemenea că în pofida unor promisiuni la Lugoj nu s-a înființat încă un club de muzică pop și un club de jazz pentru tineri. N-am înțeles însă cine erau cei care ar fi trebuit să înființeze cluburile respective; oare asemenea acțiuni nu depind, în primul rînd, de inițiativa și hărnicia tineretului din localitatea respectivă? Și atunci, decît plîngeri la București (de unde să se dea niscaiva ordine făcătoare de minuni) n-ar fi mai utilă mobilizarea tineretului lugojean (în ipoteza că el dorește înființarea unor asemenea cluburi)? Poate ne înșelăm; în acest caz, îl rugăm pe tovarășul Barboni să ne corecteze.

Nu o singură dată am avut prilejul să ne exprimăm admirația și uimirea pentru preocupările și cunoștințele extrem de variate ale cititorilor noștri. Iată un nou exemplu. Citind în nr. 3 al «Flăcării» însemnările Ecaterinei Oproiu apărute sub titlul «Pastel din Samarkand», cititorul Ioan Nicoară din București s-a oprit asupra unei fraze în care se amintește vechea legendă după care cu ocazia intrării oștilor lui Tamerlan în Samarkand, 70 000 de capete au fost tăiate într-o singură dimineață. Cititorul nostru dovedește în materie de tăiere a capetelor o competență înspăimîntătoare (cînd am aflat că de profesie este coafrizer, ne-am hotărît, din instinct de conservare, să evităm cu grijă localul în care dumneasa «deservește» cetățenii!); pe bază de calcule riguroase, făcute probabil cu cronometrul și rigla de calcul, Figaro-ul bucureștean demonstrează că e practic imposibil ca un călău să descăpățineze, într-o singură dimineață, 70 000 de oameni. Credem că tovarășul Nicoară face o greșeală. Animat de spirit individualist, dumneasa își imaginează că fabulosul masacru a fost opera unui singur călău. Ignorînd faptul că chiar și în secolul al XIV-lea avantajele muncii în echipă erau perfect cunoscute. Așa că cititorul nostru poate să-și păstreze integral admirația față de calitățile publicistice ale Ecaterinei Oproiu, admirație pe care și-o exprimă entuziast în scrisoare și care a fost o clipă umbrită de presupunerea (neintemeiată) a unei erori de calcul.

Deși sînt cîteva ani de cînd am desființat rubrica «Cititorii către cititori», scrisoarea primită de la Enastasia Benescu din comuna Maxineni, județul Brăila, ne-a emoționat într-o asemenea măsură încît îi publicăm adresa pentru ca doritorii — tineri sau vîrstnici — să-i poată scrie (în română sau franceză) despre felurite probleme de viață.

Cititorului Dorin Georgescu din Mizil, județul Prahova, îi comunicăm că portretul cîntăreței sale preferate a apărut la «Flacăra-Album» încă în numărul 43 (699) din 19 oct. 1968. În ce privește turneele la care se referă și dumneasa și alți cititori, credem a ști că majoritatea cîntăreților și cîntărețelor de muzică ușoară nu dau în străinătate concerte și recitaluri (foarte greu de organizat), ci se produc, de obicei, în localuri (desigur, de bună calitate). Ceea ce e de asemenea onorabil.

Un abur roșiatic stăruie obsedant, ca o prevestire, pe deasupra nisipurilor încinse de soare și lipsite de vlagă, incremenite parcă undeva la hotarul dintre viață și moarte. Avertizare tirzie pentru că, brusc, un suflu năprasnic se abate asupra deșertului, scormonindu-l cu îndirjire asemeni unui burghiu uriaș care face să țîșnească uriașe trombe roșcate, coloane arzînde și nimicitoare crescute între cer și pămînt, într-un efort steril al nisipului de a se înălța spre soarele la fel de luminos ca și el. **Sehili**, aprigul și temutul vînt al pustului, cutreieră în voie întinderile vaste, abandonate incandescenței solare, întăritat parcă de amortirea nisipului pe care îl răscolește cu furie.

Cine a spus că Sahara este lipsită de viață?

Situat de o parte și de alta a Tropicii de Nord, deșertul Sahara, supranumit «Ochiul morții», cuprinde o suprafață de 7-8 milioane kmp, întinzîndu-se de la Oceanul Atlantic, care îl mărginește la vest, pînă la Marea Roșie, în partea de est; la nord, regiunea premuntoasă a masivului Atlas îl desparte de Mediterană, iar la sud e mărginit de linia ipotetică care, pornind de la nordul fluviului Senegal, traversează cele două Niluri oprindu-se la litoralul Mării Roșii. O suprafață aproximativ egală cu cea a

Geometrie sahariană
oaza Agades.

sahara nelinistită

de Venera ANGHEL

Europei — ale cărei distanțe maxime sînt, de la vest spre est, 5 700 km, iar de la nord spre sud, în partea centrală, de peste 2 000 km. În interiorul acestor limite sînt cuprinse statele africane Algeria, Mauritania, Mali, Niger, Ciad și parțial Libia și Maroc.

Nomadul Saharei de astăzi renunță adesea la cămilă și la cutreierii vastelor întinderi, angajîndu-se ca muncitor la instalațiile industriale care au început să «mănînce» serios suprafața deșertului.

«PANTA RHEI»

«Totul curge», spunea cîndva Heraclit, rezumînd într-un dicton ce avea să rămînă celebru sinteza unei întregi filozofii. «Totul se mișcă», am putea parafraza vechea formulă, pentru a exprima paradoxala esență a Saharei. În lături cu imaginile contrafăcute despre miile de kilometri uciși în luptă cu Soarele, despre moartea luminooasă și tristă a deșertului saharian! Nisipul trăiește, răsfațat sau amețit de vînturile pustului, risipindu-și pulberea după bunul plac al acestora sau plimbîndu-se molcom în dune — melcii uriași ai deșertului. În depărtare, masivele Saharei își trăiesc și ele bătrînețea, tulburînd cu cite un vaier asurzitor liniștea văilor pustii atunci cînd, neașteptînd suportarea formidabilă diferență de temperatură dintre noapte și zi, își slobozesc o nouă bucată din trup, rostogolită înspre marea de nisip de la poalele lor, cimitir de stînci și de oameni. Și aerul însuși trăiește o viață aparte, ciudată, care îl transformă într-un soi de cameleon uriaș al văzduhului, ce dă dureri de cap oricărui călător neavizat al Saharei; cînd neverosimil de clară și punctată cu umbre de un violet izbitor, cînd alburie-lăptoasă, galben-incandescentă, plumburie sau alb-azurie cu irizări de opal, atmosfera Saharei concertează prin schimbările ei rapide și insesizabile. O curgere, o mișcare continuă ce conferă instabilitate unor noțiuni pe care inteligența umană le încadrează în categoria lucrurilor neschimbătoare. Dacă

Cimitir musulman în Fort Flatters. La stînga, mormîntul unui marabû.

sahara nelinistită

Intîmpină clădiri înalte, unde cele mai moderne stiluri arhitectonice se îmbină cu tradiția locală și cu zigzagul reclamelor multicolore.

CĂMILA SE REPROFILEAZĂ

Mașina goneste spintecînd valurile de nisip sau opintindu-se peste înălțimile bazaltice, dar ayînd grijă să ocolească temutele pete verzi, praful de marnă, fierbinte și moale ca pudra, în care omul se cufundă pînă aproape de mijloc. Curentul de aer provocat de viteză dă o plăcută senzație de răcoare; numai aerul încins se ondulează și tremură, ștergînd orice delimitare a liniei de orizont și proiectînd din cînd în cînd printre pietre mirajul unor băltoace luminoase de apă.

Secolul XX pătrunde masiv în deșert, căzînd acum sub stăpînirea mașinii, fiindcă romanticele caravane se întîlnesc mai mult în paginile colorate ale cărților de călătorii decît în realitate. Mașinile permit parcurgerea fără pauze a unei etape de 500 km,

în luptă cu nisipul, cu soarele și... cu concurența civilizației — automobilul, trenul, avionul.

performanță inaccesibilă celor mai «antrenate» cămile, modificînd din temelii vechile noțiuni de distanță. Nemaiputînd suporta concurența, pașnicul și docilul animal al pustiei renunță suspinînd la rolul de «corabie a nisipurilor» resemnîndu-se cu funcția mai umilă — dar la urma urmei și mai comodă — de a transporta apă și benzină la baze special amenajate pentru aprovizionarea mașinilor.

Prima traversare a Saharei cu automobilul a avut loc în 1923. La început s-au folosit autoseniile, pe urma mașinile obișnuite. În prezent, orice european are la dispoziție trei drumuri care traversează pustia sahariană: primul — de la Alger la Niamey, capitala Nigerului; cel de-al doilea trece prin masivul Hoggar, traversînd sătulețul Tamanrasset, situat la 1 400 metri altitudine, ajungînd pînă la Kano (3 700 km distanță, străbătuți în nouă zile), iar cel de-al treilea — Tripoli-Tibesti-Fort Lamy, capitala Ciadului. Șoselele care străbat Sahara ca și stațiile de aprovizionare amenajate pe parcurs nu înseamnă automat că această traversare este complet lipsită de primejdii. Pentru amatorii de eventuale

Se spune că tuaregii sînt cei mai înfocați monogami. Nici nu-i de mirare, cu femeile lor atît de frumoase!

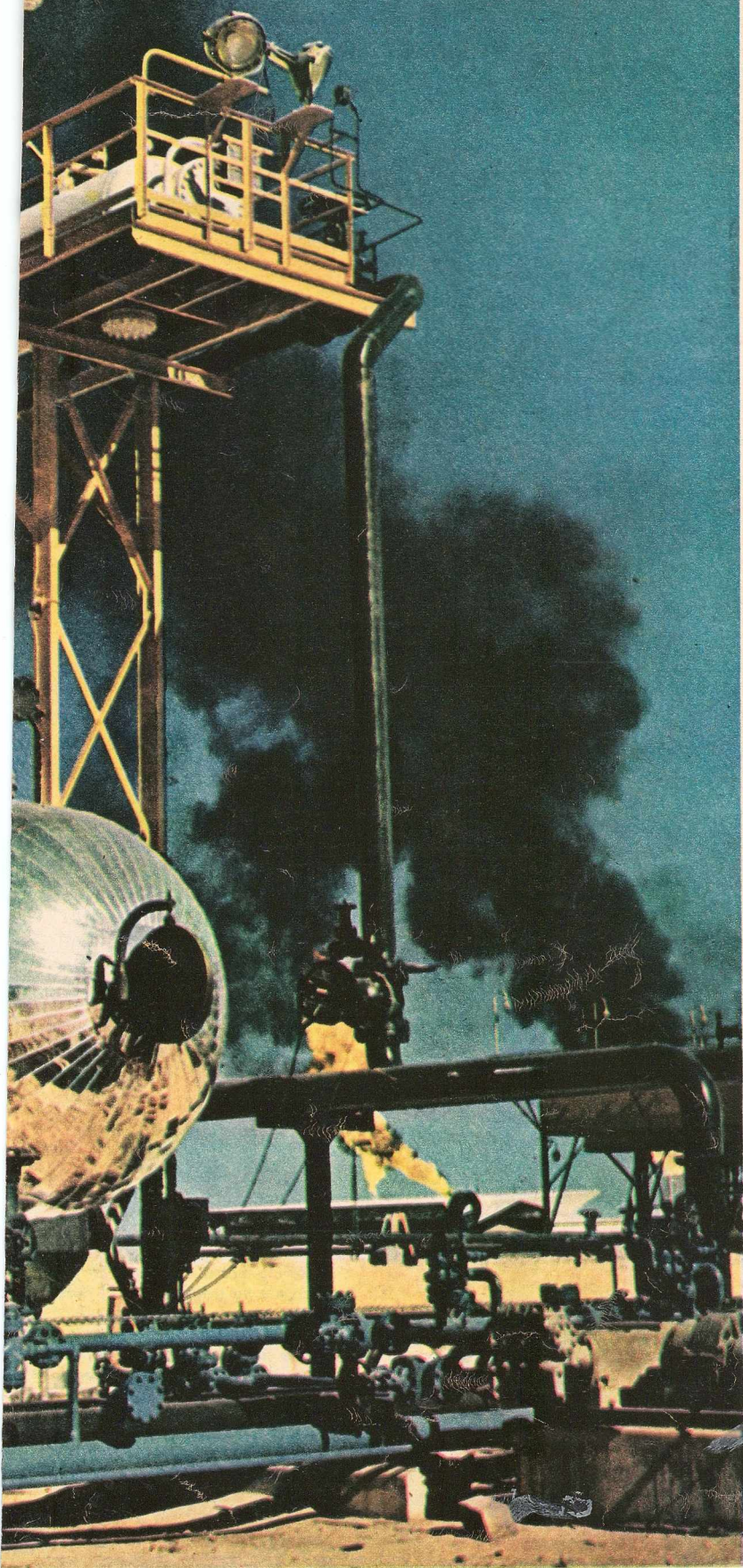

asemenea călătorii dăm mai jos cîteva fragmente din ceea ce am putea numi «îndreptar pentru automobilistul saharian»: 1) atenție la dune și în special la cele vii — sînt perfide și lacome; 2) la amiază, mașina trebuie oprită pentru că altfel motorul n-ar mai funcționa; 3) pe o distanță mai mare de o zi de mers cu piciorul nici o mașină nu trebuie să se aventureze singură; se spune că un simplu fir de nisip pătruns în motor e în stare să-l imobilizeze, ceea ce, în peste 50 la sută din cazuri e echivalent cu sîrșitul.

Cu automobilul e mai frumos, cu avionul e mai rapid. Prima traversare aeriană a Saharei a avut loc în 1920. În prezent, compania «Air France» exploatează liniile Toulouse—Casablanca (Maroc) — Dakar (Senegal) întreprinînd curse regulate deasupra Saharei.

În prezent, în partea algeriană a Saharei au început lucrările pentru realizarea vechiului vis al «transsaharianului» — calea ferată menită să lege apele luminoase și leneșe ale Mediteranei cu inima Africii. La elaborarea ultimelor proiecte a participat Comitetul de legătură transsahariană, constituit în 1964 din Algeria, Tunisia,

mile de coasta Atlanticului, ceea ce facilitează condițiile de exploatare și comercializare.

Revendicat în egală măsură de Maroc și Mauritania, care au făcut front comun în această privință, teritoriul este «ținut cu dinții» de puterea colonială care în ultimul timp a și adresat apeluri prezente unor diverse companii străine, invitându-le stăruitor să înceapă exploatarea în Rio de Oro, ceea ce, bineînțeles, ar sălta considerabil nivelul veniturilor sale.

Cărbune: aproximativ un miliard tone cărbune cocsificabil.

Fier: în special la Tindouf (Sahara algeriană), unde minereul are un înalt conținut metalic, fiind totodată situat la suprafață, ceea ce creează condiții de exploatare extrem de favorabile.

Mangan: aproximativ un milion de tone, cu un conținut mediu de 40 la sută.

Cupru: cositor; nichel; wolfram; uraniu (în masivul Hoggar); fosfați.

Petrol și gaze naturale — cea mai mare bogăție a subsolului saharian; numai rezervele de la Hassi Messaoud (Algeria centrală), regiunea cu cel mai mare zăcămint de petrol din Sahara, au fost evaluate la peste un miliard de tone.

Acestea ar fi, în limbajul neutru al unei cărți de geografie, principalele bogății ascunse sub nisipurile toride și stîncile golașe ale Saharei. Exploatate ani de-a rîndul de diverse companii străine care realizează profituri fabuloase (dăm ca exemplu rezervele petrolifere ale Libiei, deși acestea nu fac parte în totalitatea lor din pustiul Saharei; investițiile companiilor străine se ridicau la 1 200 milioane dolari, cu un beneficiu de 68 la sută anual, ceea ce presupune realizarea unor profituri care în 18 luni să echivaleze totalul sumelor investite), bogățiile Saharei sînt acum controlate de statele africane independente cărora le aparțin, fiind valorificate în scopul consolidării independenței economice a acestora. În Algeria, de pildă, primele zăcăminte au fost descoperite în 1956, în plin război de eliberare și la început exploatarea lor a fost incredintată unor societăți străine, în special franceze (CEP, SOPEPAL, REPAL) și americane (Sinclair, El Passo). Astăzi operațiunile de forare-extragere și prelucrare a petrolului algerian sînt atribuite ale Societății naționale de hidrocarburi (SONATRACH), care din 1966 a descoperit 499 milioane tone rezerve petrolifere cu un potențial de producție de 7 300 000 tone. (De notat că printre instalațiile de foraj utilizate de SONATRACH se numără și produsele românești 3 DH—250 și T. 50.) În prezent, producția de țitei a țării depășește 48 milioane tone, cea mai mare parte a rezervelor fiind concentrate în zona pustiului.

Mauritania, o altă țară a deșertului saharian, posedă în partea sa de nord-vest imense zăcăminte feroase, evaluate la câteva sute milioane de tone. În anul 1969 au fost extrase 9 milioane tone minereu, situînd țara pe locul al doilea în rîndul statelor africane producătoare de fier (după Libia). Exploatarea zăcămintelor feroase se face prin intermediul societății anonime a minelor de fier din Mauritania, care aduce statului peste 50 la sută din beneficiile realizate. Exploatarea rațională a acestei bogății a permis Mauritaniei să devină una din puținele țări africane care au reușit să-și echilibreze bugetul și să înregistreze în 1968 chiar un excedent. Cuprul este a doua mare bogăție a țării și, în 1970, urmează să înceapă exploatarea zăcămintului de la Akjoujt prevăzîndu-se că în 1980 producția să ajungă la 100 000 de tone.

Principala bogăție a zonei sahariene ce aparține Marocului o constituie zăcămintele fosfatice. În anul 1969, industria marocană a realizat o producție anuală de 11 294 000 tone fosfați și se prevede că în 1970, această să ajungă la 13,5 milioane tone.

Cu o producție anuală de 150 milioane tone petrol, Libia se află pe locul al treilea în lumea capitalistă. Noile oficialități ale țării, instaurate la Tripoli după lovitură de stat care a răsturnat monarhia lui Idriss, au proclamat necesitatea instituirii controlului național asupra imenselor bogății ale țării.

O serie de alte state africane situate în zona Saharei se află în momentul de față în plin proces de realizare și consolidare a unității interne, a independenței lor economice. Ciadul e încă sfîșiat de luptele dintre forțele armate ale guvernului de la Fort Lamy, întărite de unități franceze, împotriva unor grupuri de răsculați, constituiți în organizația FROLINAT. Mali, la un an după lovitură de stat care a pus capăt regimului lui Modibo Keita, își caută încă drumul spre dezvoltarea economică a țării; asemeni Nigerul, cu o economie încă puțin avansată.

Statele africane din zona Saharei, ca de altfel toate țările continentului negru, reprezintă un mozaic de tendințe și etape pe drumul sinuos și dificil care constituie veriga de legătură dintre proclamarea independenței politice și realizarea unei reale libertăți economice. Dar toate se caracterizează printr-o unică trăsătură esențială, tendința de exploatare a resurselor naturale pentru propășirea acestor țări și a popoarelor lor.

GEOLOGI CARE CONSULTĂ... LĂCUSTE

Banalele insecte săltărețe au fost «avansate» în Sahara pe postul de... cercetător științific și orice geolog cu experiență, aflat în căutarea unor rezerve subterane de apă, apelează la ele. Explicația e simplă. Extrem de sensibilă la ușoara evaporare a apei din rezervoarele subterane, insecta își depune ouăle în locuri aparent uscate, dar care indică prezența mai jos, în adîncuri, a prețioasei licori, care în Sahara constituie sursa de viață și bogăția numărul unui: H₂O.

Aparent paradoxal, pustiul saharian nu e lipsit de apă; rezervele sale de apă sînt evaluate la aproximativ 30 miliarde metri cubi, refugiate însă... sub pămînt. O mare parte din apa subterană se află sub presiunea rocilor muntoase și, cînd se forează sonde, ea urcă «singură» la suprafață. Localnicii mai folosesc însă pe scară largă sistemul așa-numitelor galerii «foga-gara», cînd apa este adusă la suprafață după principiul vaselor comunicante. Dar și în acest domeniu secolul XX își spune cuvîntul. Prin construirea barajului de pe rîul Guir a fost smulsă pentru totdeauna din stăpînire nisipurilor o suprafață de 16 000 hectare. Iar pe axa Timimoun-Adrar, care înșiră asemenea unei salbe 250 de oaze, se preconizează crearea unui sistem modern de aprovizionare cu apă prin transformarea și contopirea celor 871 de puțuri existente.

FEBRA ÎNNOIRILOR VIITOARE

Descoperirea imenselor bogății minerale ale Saharei, ca și a considerabilelor rezerve subterane de apă, realizează, contopite, premisa unor transformări rapide și uluitoare.

La Hassi-Messaoud (Sahara algeriană) dantelăria metalică a 119 sonde își proiectează contururile alambicate între cer și nisip, din ale cărui străfunduri fiecare smulge cite 315 000 barili în 24 de ore. La Colomb-Béchar și Gara Djebilet, renumite prin rezervele lor de minereuri feroase, instalații moderne scormonesc pămînturile pentru a elibera din strînsorarea gămîntului rocile cu licăriri roșietice. La Nouakchott, capitala Mauritaniei, s-a anunțat începutul realizării unui proiect menit să combată trista sa faimă de «localitate a setei», în Libia între anii 1967 și 1968, pe 3 000 de hectare de dune și 2 000 hectare de pămînturi aride, peste 10 000 de copaci, arțari, eucalipti și pini, plantați printr-o metodă specială, vor aduce în inima pustiului verdele foșnitor al coroaanelor lor rămuoroase; la Guir, cele 860 milioane metri cubi de apă care constituie volumul lacului de acumulare al celui dintîi baraj din Sahara algeriană sfidează prin limpezimea lor transparentă, albastră, răsuflarea încinsă a deșertului și arșița soarelui. Unde va rămîne Sahara suprafețelor toride și pustii, a munților contorsionați, negri și goi, monștri uriași zămislîți parcă de un Pămînt beat sau inconștient? Acum Sahara înseamnă (sau va însemna) sonde și milioane tone de petrol, pipe line-uri moderne și scinteietoare care o străbat curajoase, înseamnă hoteluri elegante și strălucitoare, de la ferestrele cărora cite un romantic nevindecat cheamă fata morgana. O lume inundată de lumină, lumina cerului, lumina nisipurilor, lumina din privirile oamenilor; o lume care acum, în amurgul celui de-al XX-lea secol, conectată la ritmul trepidant al vieții moderne, trăiește febra și neliniștea înnoirilor ei viitoare.

Nigeria și Mali, precum și Comisia economică a ONU pentru Africa. O porțiune de 1 100 kilometri din drumul menit să aducă tumultul civilizației pînă în mijlocul pustiului va porni de la oaza El Golea pînă la Tamanrasset, de aici, pe ruta tradițională străbătută de caravane, va poposi în orașul malian Gao, aflat la o distanță de 1 070 km. O a doua porțiune, de peste 900 km, urmează să fie construită de la El Golea pînă în sud-vestul Nigerului tînzind să ajungă eventual pînă la Ouagadougou — capitala Voltei Superioare. Transsaharianul va însuma în total 3 170 kilometri, necesitînd investiții evaluate la 100 milioane de dolari. Se presupune că lucrările de construcție ar putea fi terminate în cinci ani.

Ulterior se preconizează «racordarea» la rețeaua transsahariană a Tunisiei și a Marocului.

CINE? DE CE? PENTRU CE?

În Sahara, ca și în cea mai mare parte a continentului negru, civilizația a fost sortită să vină însă de-a-ndoaselea, aducîndu-și înții componentele sale perisabile și împingătoare: biciul stăpînului de sclavi, uretea de a distruge sau pofta de cîștig.

Ani în șir pentru fosta putere colonială dominantă aici (Franța), Sahara nu era altceva decît o regiune pustie și moartă, utilizabilă doar în eventuale experiențe atomice. Dar cînd mirosul ațîțitor al petrolului a început să răzbată prin acoperișuri de stînci și nisip, pustiul s-a transformat peste noapte în «obiectul» rivnit deopotrivă de companiile franceze, vest-germane, britanice ca și de cele de peste Ocean. Deșertul Saharei, cunosător al atîtor jertfe și lupte sălbatice săvîrșite între nisipurile lui, a devenit martor tăcut al unei bătălii noi, ascunse, dar crîncene, pentru stăpînirea imenselor sale rezerve. Bătălia este transată prin proclamarea independenței statelor în componența cărora intră Sahara și care iau în stăpînire bogățiile subsolului lor. Dar ecouri ale acesteia mai pot fi înțeluite și pînă în clipa de față cînd, de pildă, numele Rio de Oro ajunge la ordinea zilei. E denumirea unei regiuni din așa-zisa Sahară spaniolă, o regiune aridă și neprimitoare care se află încă sub dominația colonială, dar care ascunde în profunzimile ei nu mai puțin de 1 700 milioane tone de zăcămint fosfatice (îngrășămint vital, capabil în această cantitate să tripleze producția mondială de alimente), și a căror exploatare ar putea revoluționa situația de pe piața mondială a acestui produs. Zăcămintele se află la Bu Craa, la numai 60 de

prima emisiune filatelică a anului

Prima emisiune de mărci poștale a anului 1970 consemnează în filatelie un important eveniment sportiv: Campionatele mondiale de hochei pe gheață. După cum se știe, onoarea de a găzdui desfășurarea întrecerilor din grupele B și C a revenit României, ca urmare a hotărârii din anul 1967, a forului internațional de conducere a hocheiului pe gheață (I.I.G.H.).

Seria este formată din 4 valori: 20, 55 bani; 1,20 și 2,40 lei. Mărcile ilustrează faze dintr-un meci de hochei și au inscripții în partea dreaptă, sub valori, mențiunea: ROMANIA (grupele B, C). Valoarea de 20 bani reproduce emblema campionatelor.

Emisiunea este tipărită în sistem tifdruc în 4 culori pe hirtie cromo, dantelată. Formatul mărcilor 39 x 39 mm. Tirajul ultimei valori: (2,40) este de 400 000 buc.

Două plicuri prima zi a emisiunii completează interesanta emisiune filatelică cu tematică sportivă.

RECORDURI ȘI PERFORMANȚE ars longa...

TABLOUL cu cea mai mare suprafață din pictura clasică este «Paradisul» lui Tintoretto aflat în prezent la Palatul Ducal din Veneția. Pinza are o lungime de 22 metri, o înălțime de 7 metri și cuprinde 100 de figuri omenesti.

PICTURA care a fost asigurată pentru cea mai mare sumă de bani este «Gioconda» lui Leonardo da Vinci de la Muzeul Luvru. În timpul transportării în S.U.A., în 1962, ea a fost asigurată pentru 100 000 000 dolari.

ARTISTUL contemporan cu cel mai lung nume este Picasso. Numele său complet: Pablo Diego José Francisco de Paula Juan Nepomuceno Crispin Crispiano de la Santísima Trinidad Ruiz y Picasso.

CEA MAI MARE galerie de tablouri din lume este Ermitajul din Leningrad. S-a calculat că trebuie parcurși 23 kilometri pentru a vizita fiecare din cele 322 săli care cuprind peste 3 000 000 de exponate.

OPERA muzicală cea mai lungă din istoria muzicii a fost scrisă de italianul Arrigo Boito în 1868. Este opera «Mefistofele» a cărei reprezentare durează 6 ore și 10 minute. Pe al doilea loc, în acest domeniu se situează «Parsifal» de Wagner a cărei durată este de 4 ore și 40 minute.

VIOARA cea mai mică din lume are o lungime de 3,6 cm și o greutate de 0,4 grame. A fost executată de japonezul Tadac Ikagai timp de 3 ani și se află în casa-muzeu Ceaikovski din U.R.S.S.

STATUIA cea mai mare din lume este cea a lui Buddha de la Kiatang (R.P. Chineză). Sculptată în stincă, statuia are o înălțime de 43 metri. Constructorii au scobit arcadele de deasupra ochilor și partea superioară a buzei plantând arbuști care alcătuiesc... sprincenele și mustățile divinității.

TABLOUL cel mai mic din lume este o copie după capodopera lui Leonardo da Vinci «Cina cea de taină», executată de un miniaturist din San Francisco pe un... bob de orez.

CELEBRUL pianist polonez Paderewski era dotat cu o extraordinară virtuozitate. El deține un record încă neîntrecut, putând să execute la pian, în răstimp de un minut, o consecuție de 1 000 de note muzicale.

CEL MAI LUNG tablou din epoca noastră a fost pictat de artistul austriac Mechel August, la începutul secolului. Pinza lungă de 50 de metri ce reprezenta un peisaj de pe Valea Nilului s-a vândut ulterior la... metri.

FILMUL cel mai scump realizat până în prezent a fost «Cleopatra» cu Elizabeth Taylor turnat în 1962. El a costat 42 milioane dolari.

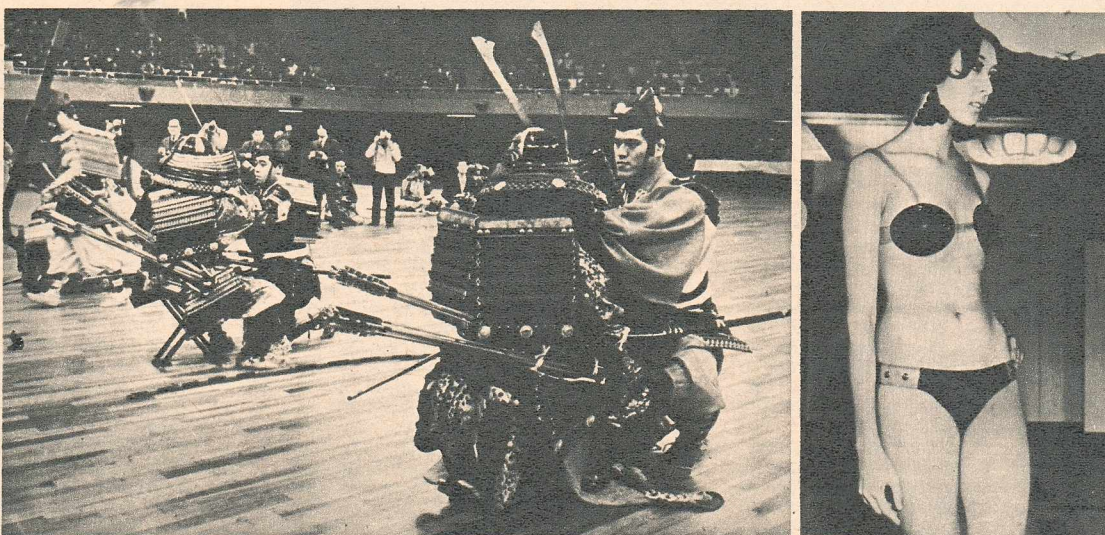
aeromacara

Utilizarea elicopterului ca mașină de ridicat-transportat nu este o chestie nouă. Noul constă însă în proporțiile pe care le-a luat această tehnică. În Alaska, de pildă, în terenuri foarte greu accesibile, unde se fac în prezent prospecțiuni petroliere, elicopterul a devenit un instrument de lucru indispensabil. Iată-l transportând un garaj metalic în greutate de aproape 6 tone. De altfel, cu aceleași mijloace, societatea canadiană a transportat o mie de tone de echipament de foraj.

ce naște din pisică...

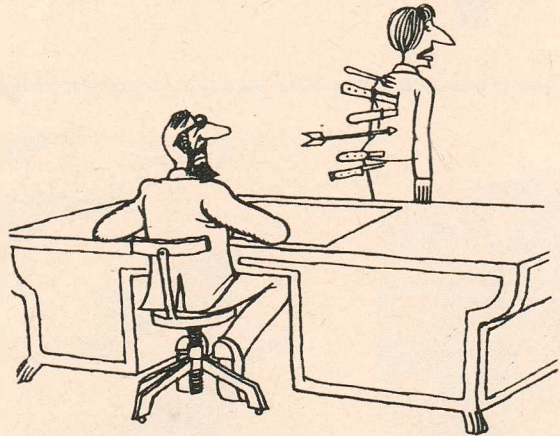
Ross McLaughlan n-are decît 6 ani. Dar timp ce alți băieți de seama lui își înceapă îndrăzneala pe trotinetă, micul Ross spinte opele involburate pe schiuri. Dacă îi e frică? Ia priviți-l numai! Și un mic amănunțat Ross este fiul lui Gordon McLaughlan, performer de renume în sportul schiului pe apă. De unde și proverbul!

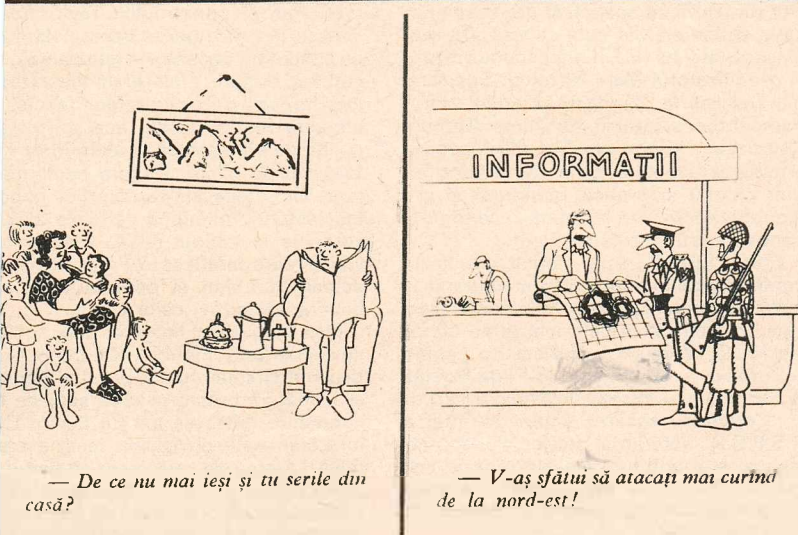
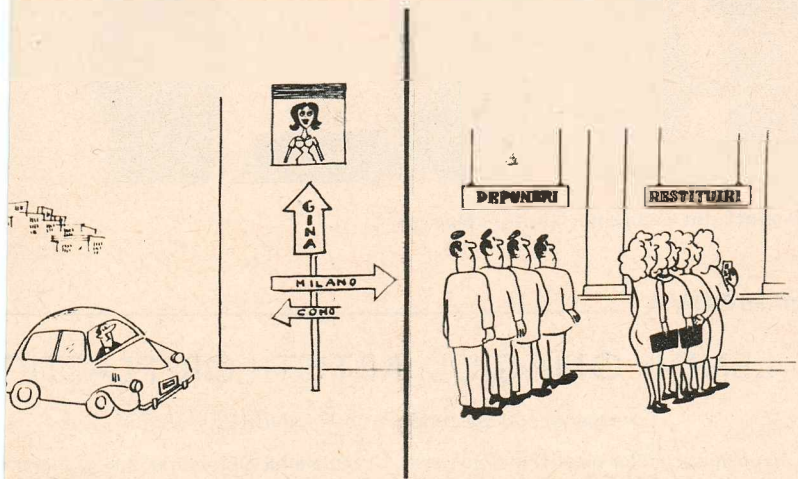
ieri, azi, în țara soarelui răsare

Două fotografii față în față, invitându-ne parcă să medităm încă o dată la cuvintele oftate de bătrînul Ciceron: «O, tempora! O, mores!»... Samuraii (din prima fotografie), neîndușii cați războinici niponi în armură stranie, mai pot fi văzuți și astăzi, fie și numai pe scenă în spectacol. Concomitent însă, creatorii de modă japonezi, împinși de concurența europeană, prezintă asemenea modele pentru viitorul sezon estival a cărui principală caracteristică o constituie... sumarul.

JMOR ITALIAN

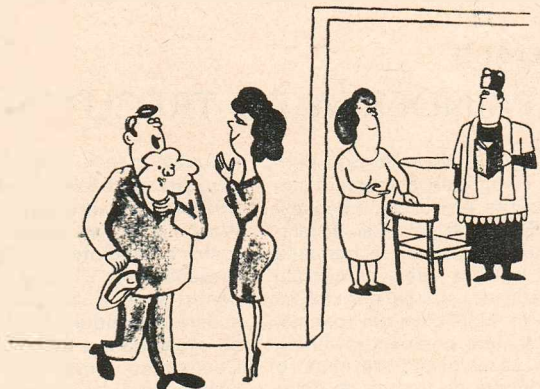

— Nu credeți, domnule avocat, că am suficiente probe pentru divorț?

— De ce nu mai ieși și tu serile din casă?

— V-aș sfătui să atacați mai curând de la nord-est!

+Și ce surpriză spui că mi-a pregătit maică-ta?..

DE UNDE-AI MAI SCOS-O ?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
P	E	T	E								
2											
3	P	I	C		H	O	R	O	C	S	A
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Se scoate cu neofalină — Scoase din incurcătură. 2) Scoase afară din cale — Se scoate și din vin. 3) Scoate petele de cerneală — Îți scoate lozul ciștișător — Salutare. 4) Scoși afară — Scos din fundul apei. 5) Îl scoate din sărite... culoarea roșie — Scoasă din rai. 6) Măsură de timp — A stoarce — Macagiu. 7) A scoate dintr-un anumit loc — Îți scoate peri albi — Peste. 8) Scoatere pe sub mână — A scoate din cantitate. 9) Nu poate fi scos din sărite — Scoasă din circulație. 10) Măsuri agrare — Scoate sunete — Se scoate din pământ. 11) Scos din sărite (fig.) — Te scoate din bănuială. 12) Îți scoate sufletul — Te scoate din apărare.

VERTICAL: 1) Scoate minciuni, acompaniat de-o flașnetă — Te scoate din răbdări. 2) O scoate ușor la capăt —

Scoate petele. 3) Nu scoate o vorbă — Chiuire. 4) Acut! — Pentru el îți scoți batista — În urmă! — Bere! 5) Scoate pistruii — Pagină (abr.). 6) A scoate forțat — A scoate din minți. 7) Sigur — A scoate de mincinos. 8) Comună în Franța — A scoate apa dintr-o mlaștină. 9) Onomatopee scoasă din pușcă — Scos la iveală — Sunet scos de diapazon. 10) Lăsat la urmă! — Din care se scoate opiu — Scos din luptă. 11) Se scot cu acul — Harnicul o scoate și din piatră seacă, spune un proverb — Stofă groasă țărănească. 12) Scoaterea unor lucruri pentru a fi privite sau admirate — Inflorescența gramineelor.

Marian PĂTRAȘCU

Cuvinte rare: OIE.

Dezlegarea jocului «DRUMURI, DRUMURI...», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) CARAVANA — CAL. 2) ULITA — OPRIRI. 3) REȚELE — AORTA. 4) BI — LUNA — AME. 5) A — CARE — STRAT. 6) LOJI — OLACAR. 7) RUTE — ABA — I — A. 8) OMI — ATOLI — AV 9) PITON — SOSELE. 10) ONUT — LIMAN — R. 11) TIR — SAT — COCS. 12) E — AMETIT — TIE.

sapte zile pe pământ

- MOSCOVA** Ziarele anunță că extracția de minereu de fier în zona anomaliei magnetice de la Kursk a atins zilele acestea cifra de 100 milioane.
- VIENA** În capitala austriacă au mai rămas 140 de cinematografe din 205, cîte erau în urmă cu cîteva ani. Se vînd adesea numai 15—20 bilete pe spectacol.
- BUDAPESTA** Date statistice recente arată că Ungaria a fost vizitată anul trecut de peste 6 milioane turiști din 130 de țări. În 1960 numărul vizitatorilor străini era de numai 524 000.
- NEW YORK** O anchetă stabilește că o femeie din cinci a renunțat la folosirea pilulelor anticoncepționale. Mai mult de o treime din numărul femeilor s-au referit la consecințele nefaste ale pilulei — cancer, diabet, boli de inimă.
- PARIS** 1 200 kilograme de stupefiante au fost confiscate anul trecut pe teritoriul Franței. 311 persoane arestate sub acuzația de contrabandă, comerț și prelucrare ilicită a acestor substanțe. 80% din heroina vîndută în S.U.A. a fost prelucrată în Franța.
- ALGER** La Mostaganem a fost inaugurat cel dintîi Institut tehnologic algerian de agronomie. Cadrele cu calificare superioară fiind una dintre condițiile sine-gua-non ale dezvoltării economice a Algeriei, în perioada 1970—1973 se alocă pentru formarea lor 11% din totalul investițiilor.
- ROMA** Programul recent aprobat, de dezvoltare a industriei electronice italiene, prevede investiții de 198 miliarde lire, dintre care 42 miliarde sînt alocate construirii unor laboratoare de cercetări.
- ATENA** Cu acordul guvernului, cei doi armatori miliardari Onassis și Niarchos vor împărți între ei drepturile de rafinare a petrolului în Grecia. Se pare că Onassis a obținut dreptul de a construi o a treia rafinărie proprie, iar Niarchos pe cel de a extinde rafinăria de stat Aspropyrgos.
- BERLIN** 1969 a fost un an-record pentru șantierul naval din R.D.G. Navele construite în acest răstimp au totalizat 324 000 tone.
- BUENOS AIRES** Mary Welsh Hemingway — văduva lui Ernest Hemingway — a declarat la Buenos Aires că o editură newyorkeză urmează să publice o lucrare inedită de «science-fiction» a marelui scriitor american.
- BERNA** În această primăvară încep lucrările pentru construirea tunelului considerat cel mai lung din lume — 16,284 km. Tunelul va traversa masivul Saint Gothard între localitățile elvețiene Airolo și Goschenen și va putea fi parcurs de 1 800 vehicule pe oră.
- CANBERRA** La Sydney a fost descoperită o bandă de gangsteri care lucrau în cel mai pur stil american. Gangsterii erau... chiar militari americani, ocupîndu-se oficial de programele de «odihnă și refacere a forțelor», organizate pentru «marinerii» americani din Vietnam care-și petreceau concediile în Sydney.

«Torrey Canyon» redivivus... O serie de accidente din ultima vreme ale unor petroliere readuc în actualitate problema pericolului pe care-l constituie «marea neagră» — poluarea apelor cu petrolul scurs din navele avariate. Uriașul «sarpe» din fotografie înfățișează un lanț de floatoare de plastic, pus ca o barieră în calea petrolului ce se îndreaptă spre golful canadian Chedabucto, în urma eșuării navei sub pavilion liberian «Arrow».

Aspect din expoziție. (Foto: «Novosti»)

MOSCOVA

LENIN: OMAGIUL ARTIȘTILOR PLASTICI

Corespondență specială de la F. ANDREĖV (A.P.N.)

Expoziția artiștilor plastici din Moscova, recent deschisă în Sala centrală de expoziții din capitala sovietică, are o semnificație deosebită. Ea este consacrată vieții și activității lui V.I. Lenin, conducătorul și organizatorul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, făuritorul primului stat al muncitorilor și țăranilor din lume. Aproape 400 maeștrii artelor plastice din Moscova, artiști reprezentînd generații diferite, expun pictură și grafică, sculptură și artă monumentală, artă aplicată, scenografie pentru teatru și cinematograful.

Chipul lui V.I. Lenin — omul, gînditorul, conducătorul indisolubil legat de popor — este pretutindeni prezent în această expoziție, imortalizat în cele mai bune lucrări ale lui O. Vereiski — «Viața lui Lenin», I. Sorokin — «Dimineața în Piața Roșie», A. Danilevici — «Există un astfel de partid», N. Cernîșev, maestrul merit al artei al R.S.F.S.R., veteran al artelor plastice sovietice, și-a intitulat una din pinzele cele mai bune «Toate florile pentru Lenin». Titlul simbolizează însăși înalta semnificație a expoziției.

Lucrările prezentate oglindesc în ansamblul lor mersul istoriei — înflăcăratale

zile ale lui Octombrie, anii primelor războaie mondiale, perioada Marelui Război pentru apărarea Patriei, construcțiile zilelor noastre. Vizitatorii expoziției se opresc stăpînînd un simțămînt deosebit în fața operelor vorbesc despre zilele grele ale războiului dus împotriva cîmparilor fasciști în atmosfera Moscovei din acei ani este deosebit de bine redată în tablouri ca «1941» de O. Osin. Despre nepierite fapte de vitejie ale luptătorilor împotriva fascismului, însufleții de ideile lui Lenin vorbesc și tabloul lui A. Pisarev «Viem», care înfățișează Piața Roșie, și soarele lui Lenin și poporul venit să închine memoriei celor căzuți.

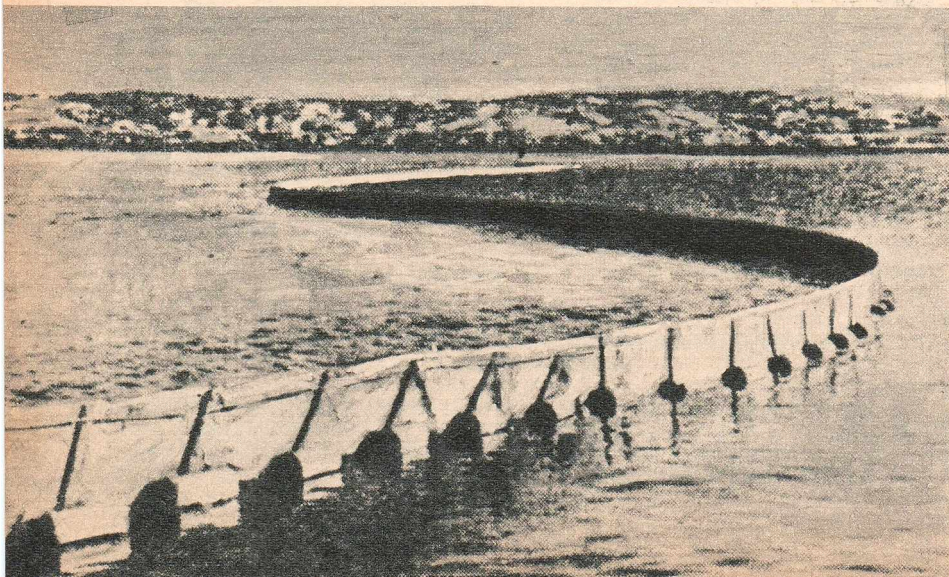
«Nu ne putem imagina arta socialistă fără chipul lui V.I. Lenin — declarat Nikolai Jukov, artist al poporului U.R.S.S., creatorul unei serii de lucrări cunoscute portrete ale lui Lenin. Chipul lui Lenin este principala temă a creației mele. O temă pe care n-am părăsit-o odată pe parcursul întregii mele vieți. Această expoziție, consacrată centenarului nașterii lui V.I. Lenin, este o mare sărbătoare pentru toți artiștii plastici sovietici și pentru întregul nostru popor».

VIETNAMUL ȘI „DESPRINDEREA DE TRECUT“

După ce au pierdut alegerile prezidențiale din 1968, ca urmare a creșterii nemulțumirilor interne provocate îndeosebi de angajarea S.U.A. și apoi de escaladarea războiului din Vietnam în perioada cînd s-au aflat la Casa Albă, democrații se văd în situația de a fi pe punctul să piardă și alegerile legislative din toamnă. Pentru a evita o atare perspectivă, liderii democrației s-au văzut nevoiți să caute o cale de «desprindere de trecut», de detașare de «războiul lui Johnson», concentrîndu-și, totodată, atacurile asupra modului în care actuala administrație abordează problema vietnameză.

Propunerea prezentată în Comisia se-

natorială pentru problemele externe revocare a rezoluției «Tonkin» are în vedere, după aprecierea cercurilor de la Washington, să demonstreze faptul că fostul președinte Johnson s-a folosit prevederile echivoce ale acestei rezoluții pentru a duce, fără acordul Congresului și deci al partidului, o politică «personale» de escaladare a războiului. Audierile Comisiei au urmărit, de asemenea, să precizeze președintele ei, William Fulbright, să constate «în ce măsură s-a îmbunătățit perspectivele de pace» — și cum a susținut președintele Nixon mesajul cu privire la «Starea Uniunii». Ele au vizat de fapt indirect modul în

ția republicană a folosit «po- de reglementare a războiului, e fosta administrație, prin încordamentelor asupra teritoriului și începerea convorbirilor». Dezbaterile au fost axate pe întocmit de doi membri democisiei, care au efectuat în acest zită de inspecție» în Vietnamul eza principală susținută de raiază că politica vietnameză a iției «se bazează pe date mult oncludente, contuze și condecit rezultă din declarațiile hington și Saigon». Raportul se n ce măsură această politică minată de «iluzii sau realitate». fost apoi dezvoltată în intervenclarificațiile senatorilor și liderilor , precum și într-o serie de docuoptate de diferite organisme ale inclusiv în Declarația consiliul al partidului democrat cu priitica externă a S.U.A. Acest

ultim document respinge programul de «vietnamizare» a războiului. Calificată ca reprezentând în fapt o modalitate de prelungire a acestuia și de abandonare a posibilităților de realizare a păcii în cadrul convorbirilor de la Paris, Declarația se pronunță pentru retragerea totală a trupelor americane din Vietnamul de sud în următoarele 18 luni. Deciziile viitoare ale guvernului nu trebuie să fie luate — apreciază documentul — în funcție de acțiunile regimului de la Saigon, iar retragerea trupelor nu trebuie să depindă «nici de progresele negocierilor de la Paris, nici de activitatea militară, nici de pretinsa vietnamizare a războiului» — criterii reținute de președintele Nixon. Unicul criteriu, conchide Declarația, trebuie să fie acela al «intereselor americane» care impun «un angajament ferm și fără echivoc în fața poporului american de a evacua în întregime forțele americane din Vietnam».

P. DIACONU

CONFLICTUL NEVRALGIC A FOST DEPĂȘIT?

nitent cu recrudescența incidentare arabo-israeliene — între care are de către aviația israeliană a talurgice egiptene de la Abu dată cu 80 morți și 69 răniți, a ie dezaprobare în rindul opiniei mondiale — alte elemente s-au în ultimele zile coordonatelor ale conjuncturii din Orientul Este vorba mai ales de situația ită în Iordania ca urmare a redeclanșate de forțele israeliene comandourilor palestiniene sta- e teritoriul iordanian. Neînțele- re au izbucnit pe acest fundal anizațiile palestiniene de guerilă ul de la Amman — după ce n urmă a interzis folosirea arme- ocarea materialelor explozive în orașelor, ordonând totodată sus- reuniunilor și manifestațiilor r politice — au provocat o stare ne de natură să complice și mai unctura din Orientul Apropiat. este similară în esență cu aceea a cu mai multe luni în urmă în menii fundamentali ai disensiunii apt problema libertății de acțiune idourilor palestiniene staționate riul unei țări arabe și, totodată, veranității și securității statului (în speță Liban sau Iordania). leosebire însă de criza violentă

care a zguduit Libanul, în Iordania diferen- dul dintre fedaini și oficialitățile iordaniene nu a fost marcat, deocamdată, decit de incidente sporadice. Pericolul unui conflict deschis a fost evitat datorită realizării unui acord între cele două părți, care au hotărât să înceteze orice acțiuni ce ar putea genera incidente armate. Principala prevedere a acordului se referă la amina- rea aplicării măsurilor restrictive anunțate de guvernul de la Amman. Confirmind aplanarea neînțelegerilor dintre oficialită- țile iordaniene și organizațiile palestiniene de comando, regele Hussein a precizat, totodată, că măsurile amintite nu erau îndreptate împotriva acestora din urmă, ci au fost concepute ca o reactualizare a unor hotărâri administrative existente de mult timp.

Imediat după încheierea acordului din- tre autoritățile iordaniene și liderii organi- zațiilor palestiniene de guerilă staționate pe teritoriul Iordaniei, au fost inițiate tratative în vederea adoptării unor măsuri care să prevină o recrudescență a crizei. Ca urmare a acestor prompte inițiative, atmosfera de tensiune și neliniște semna- lată în Iordania pare să fi diminuat, deși, pentru moment, unele probleme direct sau indirect legate de cauzele acestei situații rămân încă deschise.

S. BONDOC

PETROL ÎN ARHIPELAG

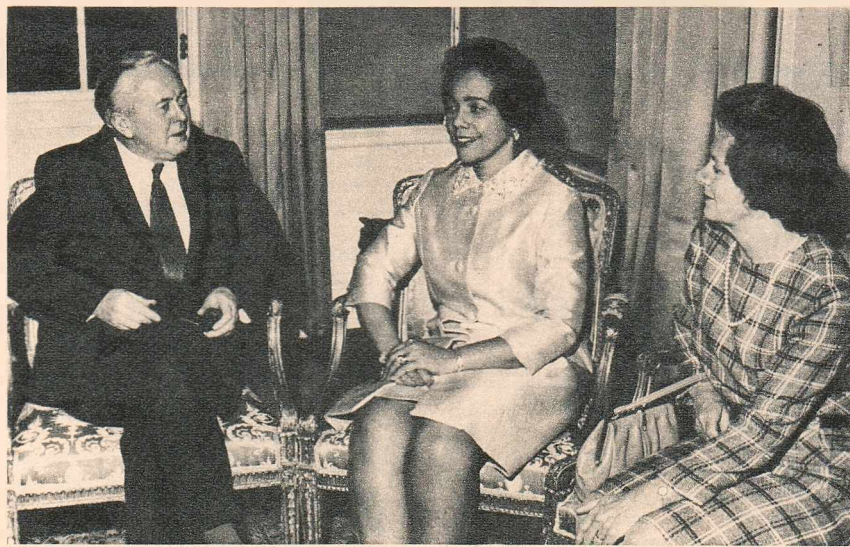
ti recent boom petrolier din lume să depășească în rezonanță u- ort depus în zona Golfului Prud- Alaska. Ținta — explorarea a 1,6 km pătrați în junglele și apele nu nci din regiunea Asiei de sud-est, pă părerea unor geologi, ar sel mai important bazin petrolifer lob, după cel din Golful Persic. află abia la început, această nouă upă aurul negru a și atras zeci de ii americane, europene și japo- i de experți și multe milioane de Se manifestă un interes maxim respectarea întregii zone cuprinse astele sudice ale Birmaniei și in- Solomon, aflate la nord-est de a. Atenția principală este însă in- spre apele care scaldă arhipe- idonezian. Există într-adevăr în regiune rezervorul fabulos despre vorbește? Un expert indonezian, lucrat atât în Africa și Orientul , cit și în America Latină, dă un s lipsit de orice echivoc: «Există rol în cantități enorme; știm acest edesubtlul întregii zone, în pofida i ei, se află o pinză de țifei... prezent nu se poate încă deter- ică exploatarea zăcămintelor se va rentabilă din punct de vedere co- . Aceasta depinde de costul pro- de piețele de desfacere, de cin- nte politice. Un lucru este însă n această regiune se va produce n al explorărilor cum nimeni nu a înă în prezent». În actualul stadiu pecțiunilor, cel puțin două explo- a dovedit deosebit de încuraja- Cea dintâi a fost efectuată de com-

pania americană «Sinclair» în largul coast- telor Javei, unde două puțuri au produs între 1 150 și 1 500 barili pe zi. Cealaltă, întreprinsă de firma japoneză «Japex», s-a soldat cu o erupție inițială de 5 000 barili pe zi. Conducătorii societății pe- troliere de stat indoneziane «Pertamina», care dirijează toate operațiunile, speră însă că într-un viitor nu prea îndepărtat prospecțiunile vor fi încununat de desco- periri senzaționale.

Majoritatea zonelor susceptibile de a conține zăcăminte petrolifere, atât terestre cât și submarine, au și fost concesionate. Explorările subacvatice întâmpină încă dificultăți considerabile, în primul rînd din cauza numărului redus pe glob al navelor- sondă, ceea ce face ca numai cinci com- panii să efectueze în prezent forări sub- marine. Explorarea petrolieră — scumpă oriunde în lume — costă dublu în Indone- zia din cauza inexistenței unor mijloace de transport, comunicație și aprovizio- nare corespunzătoare. În ceea ce pri- vește zonele terestre, activitatea de prospec- tare și explorare este chiar mai difi- cilă. În partea de nord a Sumatrei, de exemplu, este necesară parcurgerea unor zone mlăștinoase, unde apele ajung la înălțimea pieptului.

În apriga luptă de concurență dintre companii, acestea sînt însă obstacole ne- glijabile. Ele nu sînt resimțite, de altfel, în birourile luxoase din Hong Kong, To- kyo sau San Francisco, ci la nivelulul ceva mai coborît, mai exact, în rîndul celor ce furnizează mina — ieftină — de lucru, adică al celor care ar trebui să fie adevărații stăpîni ai bogățiilor existente.

C. ȚINTEA

Cu prilejul apariției în Anglia a lucrării sale — «Viața mea cu Martin Luther King» — Coretta King, văduva luptătorului american de culoare pentru drepturi civile, a sosit în capitala britanică, unde a fost primită de premierul Wilson și soția sa la reședința din Downing Street 10.

COORDONATELE UNUI TURNEU

Turneul prin 10 țări africane, început la 7 februarie la Rabat de către secretarul de stat al S.U.A., William Rogers, vine să confirme parcă remarcile observatorilor potrivit cărora în ultima vreme se vedește o accentuare a interesului american pentru continentul negru. Nu numai pentru că acest tur al Africii a fost apreciat, chiar de la anunțarea sa, ca «fără precedent pentru un secretar al Departamentului de stat al S.U.A.» (International Herald Tribune), ci și pentru că el urmează la scurtă vreme după vizitele întreprinse într-o serie de țări ale Africii de către alte două impor- tante personalități americane — subsecre- tarul de stat pentru problemele africane, David D. Newsom și Robert McNamara, președintele Băncii mondiale pentru re- construcție și dezvoltare. De altfel, chiar William Rogers, într-o scurtă declarație făcută pe aeroportul din Washington în-ainte de plecare, arăta că intenționează să sublinieze liderilor țărilor pe care le va vizita preocuparea pe care o constituie pentru S.U.A. această regiune. Cît pri- vește natura acestei preocupări, ea este atât de ordin politic cît și economic. Astfel unele aspecte ale politicii externe ameri- cane, între care războiul din Vietnam, dar mai ales sinuozițiile atitudinii S.U.A. în problema conflictului din Orientul Apro- piat — problemă mult mai acută pentru o serie de state africane — sînt criticate în numeroase capitale de pe continentul negru. Privită sub această prismă este semnificativă caracterizarea dată de surse oficioase americane primirii făcute lui Rogers la Rabat, de pildă, ca «rece, dar corectă». Iar secretarul de stat, într-o con- ferință de presă în capitala marocană, s-a văzut nevoit să vorbească de «unele ne- înțelegeri» în ce privește politica ameri- cană în Orientul Apropiat.

În aceeași măsură însă s-au aflat ca probleme de prim ordin pe agenda discu- țiilor lui William Rogers cu oficialitățile din țările cuprinse în itinerarul periplului său african și cele de natură economică. Căci, dacă înainte de a traversa Atlanticul titularul Departamentului de Stat mențio- na că S.U.A. «sînt într-o oarecare măsură dezamăgite» de unele evenimente de pe continentul african, aceasta se referea nu numai la cererea Libiei, de pildă, de eva- cuare a bazei militare americane de la Wheelus Field ci și la astfel de aspecte ca hotărîrea Zambiei — țară inclusă de altfel în itinerar — cu privire la luarea sub con- trolul său a pachetului majoritar de ac- țiuni al marilor concerne internaționale (cu importantă participare americană) an- gajate în producția minieră din această țară. Este drept, investițiile americane în Africa se cifrează în prezent la 2,5 miliarde dolari (de trei ori mai mult decit în 1960) — dintre care circa 1 miliard numai în Libia atât de bogată în petrol. Dar tendința businessului american de a-și mări inves- tițiile într-un ritm «chiar mai pronunțat decit în deceniul '60» (International Herald

Tribune) se poate ciocni de asemenea factori ca dorința unor guverne de a-și asi- gura controlul asupra exploatării resurse- lor naționale precum și pătrunderea altor capitaluri străine în «sferile de influență» de pînă acum ale S.U.A. În această ordine de idei observatorii notează ca motive de neliniște pentru cercurile de afaceri ameri- cane pătrunderea capitalului japonez în Zambia, a celui vest-german în exploata- rea petrolului libian și a minereului de fier din Liberia etc. Dacă coordonatele turneu- lui lui Rogers pot fi reliefate, a vorbi despre rezultatele acestei misiuni este încă pre- matur. Ele vor putea fi consemnate însă în momentul cunoașterii conținutului ra- portului pe care secretarul de stat îl va prezenta președintelui Nixon și după ce acesta din urmă își va preciza poziția pri- vind politica S.U.A. față de Africa — fapt prevăzut pentru luna aprilie.

I. CIOARĂ

La aproape două luni de la dispariția lui Muriel McKay — soția vicepreședintelui consiliului de administrație al săptăminalului de mare tiraj «News of the World» — misterul cu privire la soarta acesteia continuă să rămână nedezlegat. În fotografie, cercetări în jurul fermei Rooks de la Stocking Pelham, ai cărei proprietari — doi frați — au fost acuzați de asasinarea lui Muriel McKay.

